VAKIT

17inci Yıl * Sayı : 5691 | Yazı İşleri Telefonu : 24379 | CUMA, 10 ikinci teşrin (11 inci ay) 1933 | İdare Telefonu : 24370 | Sayısı 5 Kuruş

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Mezbahada
Yolsuz sarfiyat ödenmiyecek mi?
Bugün 8 inci sayıfamızda

Mecliste
Encümenlere âza seçildi
Bugün 6 ıncı sayıfamızda

Misafirlerimiz Dün Gece Türkiyeden Ayrıldılar

Bulgar komitecileri azıtıyorlar

Evvelki gün bu sütunlarda Bulgaristan Türklerinin hayatından bahsetmiştik; bugün gene aynı mevzua dönmek için vicdanî bir mecburiyet duyuyoruz. Bunun sebebi her memleketteki ekalliyetler için bir itaat nümunesi olan Bulgaristan Türkleri aleyhine bir takım suikast tertibatı hazırlandığına dair bazı deliller ve emareler göze çarpmasıdır. Nitekim bu delil ve emarelerden biri Filibede çıkan "Yug,, gazetesinin "Trakyalılar kongresinde heyecanlı ifşaat,, başlığı altında neşretmiş olduğu yazılardır ki VAKIT in muhterem karileri bu satırları diğer sütunumuzda aynen okuyacaklardır.

Mühim olan cihet şudur ki Bulgar gazetesi neşriyatile yalnız Bulgaristan Türkleri aleyhinde tahrikât yapmış olmuyor, Bulgar hükûmeti aleyhine ihtilâl yapmak için Ankaraya müracaat edilmiş gibi göstererek fesat ve iftira hududunu Türkiye cümhuriyetine kadar genişletiyor. Bunun için, her iki noktai nazardan da, Bulgaristandaki Türklerin vaziyetleriyle yakından alâkadar olmak lâzım geliyor.

Acaba Bulgar hükûmeti Bulgaristan Türk ekalliyetleri hakkında ne düşünüyor?. Bulgaristan haricindeki Bulgar ekalliyetleri hakkında komşu memleketlerden istediği siyasî, iktısadî ve içtimaî, harsî hakları kendi idaresi altındaki Türklere vermeğe razi oluyor mu?. Razi oluyorsa bugün Bulgaristanda olan Türklerin hukukî vaziyetleriyle bu hakları telif edebiliyor mu?. Bulgaristanda bulunan Türklerin insanî ve harsî hayatları emniyet altında bulunuyor mu?.

Bugün herkes biliyor ki Bulgaristanda gayri mesul bir takım teşekküller, komiteler vardır. Bu komiteler bir taraftan Bulgaristanın hudutları haricinde olan Bulgar ekalliyetlerinin haklarını müdafaa etmek davasiyle hareket ederken diğer taraftan Bulgaristanda adetleri bir milyonu bulan

Mehmet Asım

(Devamı 4 üncü sayıfada)

Ingilterede yeni fırka

Muhafazakârlar fırkası lâğvediliyor

M. Baldvin ve M. Makdonald

Londra, (Hususî) — Mister Mac Donald yeni bir fırka teşkil etmeyi istihdaf etmektedir. Yeni fırkanın adı, ağlebi ihtimal, milli yetperver fırka olacaktır. Bu fırkanın teşekkülünden sonra muhafazakârlar fırkasına lüzum kalmıyacak, ve bugünkü rivayetlere göre muhafazakârlar fırkası tamamiyle ilga olunacaktır.

Muhafazakârların çoğu buna taraftar bulunuyorlar. Mac Donald hükûmetinin amele taraftarları bu fikri memnuniyetle telâkki ve ona müzaharet ediyorlar. Liberallerin bir kısmı da bu fikre taraftar bulunuyorlar.

Avam karamasının mühim bir grupu, bu yeni fırka lehinde propaganda yapmaktadırlar.

Mister Mac Donald, bugünkü fırsattan istifade ederek bu işi hemen başarmayı düşünüyor.

Yeni fırka teessüs ettiği takdirde Mister (Baldvin) in yeni fırka liderliğini muhafaza etmesi çok şüpheli görülmektedir. Ağlebi ihtimal, Mister Baldvin, liderliği kaybedecek ve Mister Mac Donald yerine geçecektir.

Muhafazakârlardan mühim bir kısmının yeni milliyetperver fırka haricinde kalmaları bekleniyor.

Başvekilin beyanatı

Sovyetlerle dostluk kuvvetleniyor

Ankara, 8 (A.A.) — Sovyet Rusya heyetinin Türk topraklarını terkedeceği günde Anadolu Ajansı, Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinden mümtaz Sovyet şahsiyetlerinin Türkiyedeki ikametleri hakkında lutfen beyanatta bulunup bulunmıyacaklarını istifsar etmiştir.

İsmet Paşa Hazretleri, bu talebe muvafakat buyurmuşlar ve Anadolu Ajansına aşağıdaki resmî beyanatta bulunmuşlardır.

"— M. Voroşilof'un temsil etmekte olduğu yüksek simanın riyaseti altında bulunan ve içinde dostlarımız M. Karahan, M. Bubnov, M. Krijanovski, M. Budenni ile diğer bütün arkadaşları mevcut olan Sovyet Rusya heyetinin ziyaretleriyle bize büyük komşu memleketin samimî dostluğunu getirmiş olmalarından dolayı son derece bahtiyarım.

Dostlarımız, burada gerek resmî mahafilde ve gerek halk arasında en hararetli ve Türkiye ile Sovyet Rusya milletlerinin birbirlerine karşı hissetmekte oldukları

(Devamı 2 inci sayıfada)

Kamelyalı Kadın!

Dünya edebiyatının en güzel eserlerinden

Selâmi izzet Bey tarafından en güzel Türkçe, en pürüzsüz bir üslûpla VAKIT için hazırlandı

Bir kaç güne kadar takdim edeceğiz

Şerlok Holmese KARŞI Arsen Lüpen

[Bugün 9 uncu sayıfada]

Küçük Kardeşinden Sonra ..

Efgan Kralı Nadir Han da öldürüldü!

Efganistandaki esrarengiz partinin kimin hesabına çalıştığı meçhul..

Londra, 9 (A.A.) — Röyter ajansından: Londradaki Efgan elçisine dün gece gelen bir telgrafta, Efgan Kralının dün sabah öldürüldüğü bildirilmiştir. Maktulün oğlu dün öğleden sonra Kral ilân edilmiştir.

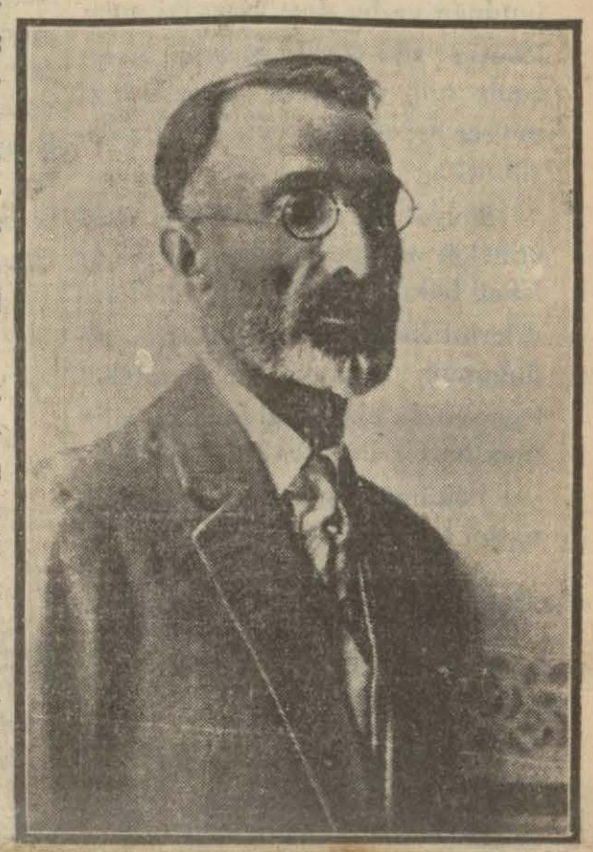

Oldürülen Afgan Kralı Nadir Han

VAKIT — Ancak dört sene evvel Efganistan tahtına oturan Nadir Şahın bu hiç beklenilmiyen ölümü ile Efganistan en değerli ricalinden birini kaybetmiş oluyor.

Nadir Han altmış yaşını geçmiş bir zattı. Memleketine ifa ettiği iki büyük hizmetin birincisi memleketinin istiklâl mücadelesinden muvaffak olarak çıkmasıdır. 1919 senesinde İngiltere — Efganistan arasında ve Hindistan arazisinde vuku bulan muharebede memleketinin istiklâlini İngilterenin elinden kurtarmağa muvaffak olan Nadir Han o zaman Efgan ordularının baş kumandanlığını ifa ediyordu. Bu muharebenin muvaffakıyetle idaresi neticesi olarak Efganistanın istiklâli

(Devamı 6 ıncı sayıfada)

Sovyet Heyeti Gitti

Ceneral Voroşilof memleketimiz hakkındaki intibalarını anlatıyor

Misafirler, dün, yüksek harp akademisini ziyaretleri esnasında

İki haftadanberi memleketimizin misafiri bulunan Sovyet harbiye komiseri ve kızıl ordu baş kumandanı Voroşilof yoldaşla, maarif komiseri Bubnov, hariciye komiser muavini Karahan yoldaşla ve Savyet heetinin diğer azası bu sabaha karşı İzmir vapuriyle Odesaya hareket etmişlerdir.

Voroşilof Yoldaşla kızıl ordu süvari müfettişi Budienni yoldaş, heyete dahil bulunan diğer askerî Sovyet erkânı ve Sovyet sefareti ataşenaval ve ataşemiliteri dün sabah refakatlerinde Ali Hikmet, İzzettin, Muzaffer ve Şükrü Naili Paşalar olduğu halde harbiye mektebini ziyaret etmişlerdir. Misafirler mektep kumandanı ve talim heyeti tarafından karşılanmışlar, dershaneleri, mektebin şubelerini gezmişler, kendilerine izahat verilmiştir. Sipahî ocağı da ziyaret edildikten sonra Maçka yolu ile Yıldıza gidilmiş, yüksek harp a -

(Devamı 11 inci sayıfada)

Bulgaristandaki Türkler aleyhine geniş mıkyasta bir suikast mı hazırlanıyor?

(Filibe) de çıkan Yug gazetesinin (1) teşrinisani tarihli nushasında (Trakyalılar kongresinde heyecanlı ifşaat) başlığı altında şöyle bir fıkra intişar etmiştir.

"Sofya, 31 — Trakyalılar kongresinin bugünkü toplantısında Bulgariyadaki Türk (Turan) teşkilâtının fesat ve ihtilâl faaliyetleri hakkında heyecanlı ifşaatta bulunmuşlardır. Verilen malûmata göre bu teşkilâtın idare heyeti Ankaradaki Türk millî fırkası kâtibine müracaatla Bulgaristandaki Türk halkının silâhlandırılarak Bulgar hükûmetine karşı isyana sevkedilmesinin teminini istemiştir. Kongre bu akşam bazı kararlar alacak, ve yeni heyeti idareyi intihapla dağılacaktır.,,

Son zamanlarda Bulgar matbuatında sık sık bu kabil neşriyata tesadüf olunmaktadır. Bu hal Balkanlarda takip edilmekte olan sulh ve müsalemet politikasının inkişafına engel olacağı gibi Bulgaristan Türklerinin pek yakında büyük

(Devamı 2 inci sayıfada)

Başvekilin beyanatı

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

eski ve mücerrep dostluğa en uygun bir kabul gördüler.

Sovyet heyeti, Ankaradaki ikameti esnasında bir kaç defa Reisicümhur Hazretleri tarafından kabul buyrulmuş ve Reis Hazretleri dostlarımızla iki memleketi alâkadar eden bütün meseleler hakkında gerek resmî ve gerek yarı resmî mükâlemelerde bulunmuştur.

Bütün bu görüşmelerden, Türk Sovyet dostluğunun her zamandan daha ziyade sağlam olduğu ve sulh eserinin hayır ve menfaatı namına istikbalde daha ziyade inkişaf etmeğe namzet bulunduğu ve bu dostluğun iki memleketin sıkı teşriki mesaisi sayesinde sulh davasına kıymetli hizmet'er ifa edebileceği açıkça anlaşılmıştır.

Sovyet heyeti, Türkiyeyi terketmekte olduğu sırada dost memleket hükûmetine ve burada kendilerini kabul etmekle mesrur olduğumuz zevata, bu memleket toprağında bizde kalmış olan silinmez hatıra ile beraber Cümhuriyet hükûmetinin en dostane teminatını tekrar etmek iserim.,,

İskenderiyede Cümhuriyetimizin 10 uncu yıl dönümü

İskenderiyeden yazılıyor:

Cümhuriyetimizin sonuncu yıldönümü münasebetile, şehrimizin Türk hayırperver cemiyeti tarafından ve konsolos Nizamettin Bey'in riyasetinde, "Nirvana,, gazinosunun muhteşem salonlarında parlak bir şenlik ve merasim tertip edilmiştir.

Gazino bu vesile ile Türk, Mısır ve Yunan bayrakları ile donanmıştı.

Saat tam 18 de merasime Yunan bandosu tarafından çalınan istiklâl marşı ile başlandı. Marşımız salonda bulunan muazzam halk kütlesi tarafından ayakta dinlendikten sonra hararetle alkışlandı.

Bunu müteakip muhtelif varyete oyunları ve eğlenceler yapıldı. Türk, Yunan ve Ermeni genç kızlar buketler ve çiçekler tevzi ettiler.

Saat 20 den sabahın 2 sine kadar danslar devam etti, ve bu esnada gayet güzel kotiyonlar ve onuncu yıldönümü marşı halka dağıtıldı.

İskenderiye limanında bulunan "Ankara,, vapurunda bir balo tertip edılmıştır.

Mısır matbuatı bu bayram münasebetile hararetli ve sitayişkâr makaleler neşretmıştır.

İşsizlere yardım için..

VAŞİNGTON, 9 (A. A.) — Cümhur reisi M. Ruzvelt, yardım listelerinde yazılı bulunan 4 milyon kişiye — nafıa işleri programının tatbiki suretile — iş temin ederek yardım plânlarının genişletileceğini haber vermıştır.

Bu yeni plânların tatbiki için nafıa bütçesinden 400 milyon dolar ayrılacaktır.

SON-HABERLER

Sovyet Hariciye komiseri Nevyorkta

Dostluğumuzun iadesine düşman olanların umdukları boşa çıktı, diyor

Moskova, 9 (A.A.) — Nevyorktan bildirildiğine göre M. Litvinof, bulunduğu gemide hariciye nezaret teşrifat müdürüyle birçok gazeteciler tarafından karşılanmıştır. Vaşington istasyonunda M. Litvinofu hariciye nazırı M. Hull ile muavini ve riyaseti cümhur umumî kâtibi karşılamışlardır..

Beraberinde M. Hull bulunan M. Litvinof, beyaz sarayda M. Ruzveltle kısa bir mülâkatta bulunmuştur. M. Litvinof, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Amerikaya yapmış olduğu ziyaretiyle 16 sene zarfında Sovyet Rusya ve birleşik Amerika milletleri arasında normal münasebetlere mani olan sunî engellerde ilk rahneyi açmış olduğunu beyan ve iki milletin mütekabil inkişaflarını teveccüh ve hayırhahlıkla takipten katiyen hali kalmamış olduklarını ilâve etmiştir.

M. Litvinof demiştir ki:

"Aramızda resmî temasın mevcut olmamasına rağmen memleketlerimiz, kendilerini müşterek bir sulh arzusunun birleştirmekte olduğunu hissetmişler ve etmektedirler. İki devletin sulhun muhafazasına matuf olan mesaisi muvazî hatlar takip ediyordu, fakat müteamil usullerin ve normal münasebetlerin fıkdanı bu mesaiyi tevhit etmekle ve bu suretle sulhun en kuvvetli zamanını teşkil edebilecek kuvveti bir âmil vücude getirmeğe mani oluyordu.

Reislerimizin mesajlarından sonra dünyanın dört bucağından gelen mütalealar, sulh dostlarını birleştiren ümidin ne kadar büyük ve dünyanın en büyük iki cümhuriyeti arasındaki münasebetlerin iadesine düşman olanların uğramış olanları hayal inkisarının ne derecede muazzam olduğunu göstermektedir.

M. Ruzveltin teşebbüsü dolayısıyle Amerika matbuatı ve Amerika efkârı umumiyesi tarafından serdedilen hayırhahane mütalealardan bahseden M. Litvinof, Amerikanın münasebatı resmiyesinin iadeten tesisi maksadiyle bundan sonra yapılacak teşebbüslere dostçasına müzaheret etmekten hali kalmıyacağına kani bulunduğunu söylemiştir.

Fon Papen'in yeni sözleri

Harp sahasında kimse ile rekabet fikrinde değiliz vicdanımız saf ve temizdir

Berlin, 9 (A.A.) — Bir gazete muhabirine beyanatta bulunan başvekil muavini M. Von Papen şöyle demiştir:

"Hiç bir toprakta gözümüz yoktur. Harsî ve iktısadî sahada bütün devletlerle muslihane rekabette bulunmak istiyoruz. Fakat hiç bir harp sahasında rekabet etmek emelinde değiliz. Vicdanımız ve irademiz saf ve temiz olduğundan, bütün kuvvetimizi Almanyanın ihya ve imarına hasrutahsis etmek arzusunda bulunduğumuzdan dolayı dünyanın bize karşı emniyetsizlik göstermesini ve bizi millî gurur ve şerefle kabili telif olmıyan bir vazıyete ilka etmesini istemiyoruz. 12 teşrinisani intihabatında milletin hükûmetin takip etmekte olduğu siyaset lehinde karar vermesi haricî siyaset sahasında çok yüksek bir ehemmiyeti haiz olacaktır. Çünkü bütün millet bu suretle beynelmilel siyaset sahasında, temizlik, vuzuh, namus ve adalet taraftarı olduğunu ilân etmiş olacaktır.,,

Ereylide dün büyük merasim yapıldı

Ereğli, 9 (A.A.) — Bütün teşekküller ve halk Kara Elmas hazinelerinin anahtarlarını kanı bahasına armağan elde eden Türk bulucusu uzun Mehmedin 104 cü yıl dönümünü hararetle kutlulamıştır. Köyündeki mezarına bir çelenk konmuştur.

Halk bu vesileyle kendisini büyük ülküsüne ulaştıran büyük kurtarıcıya minnet ve şükranlarını ve derin saygılarını bildirmiştir.

İngiliz lirasının Dolara nazaran fiyatı

Londra, 9 (A.A.) — Londra borsasında bir İngiliz lirasına 5.0025 fiat tayin edilmiştir.

Yarım milyonluk suiistimal

Ankara, 9 — Firarî rumlara ait İstanbul Balıkpazarında yarım milyon liralık emlâki hazine uhdesinden çıkarmak suretiyle sui istimal yapan İstanbul kadastro heyetinden 3 memur hakkında karar verilmiştir.

Bu memurlara ait evrak İstanbula gönderilmiştir.

Fransa meclisinde

PARİS, 9 (A. A.) — Meb'usan meclısı hariciye encümeni dün öğleden sonra haricıye nazırı M. Pol Bonkurun verdığı izahatı dinlemıştır.

M. Pol Bonkur daha evvelce âyan hariciye encümeninde yaptığı beyanatı tekrar etmıştır.

Ankarada bir evlenme

Erzincan mebusu Saffet Beyin yeğeni Hf. evlendi

Ankara, 9 (Hususî) — Erzincan mebusu Saffet Beyin yeğeni Güzide Hf. ile hapishaneler umum müdür vekili adliye müfettişlerinden Atıf Beyin evlenme merasimi bugün Halkevinde yapılmıştır. Merasimde Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hz. ile mebuslar, her ki tarafın dostları bulunmuşlardır.

VAKIT — Yeni evlileri tebrik eder ve saadetlerini dileriz.

Divanı muhasebat müddei umumiliği

Ankara, 9 (Hususî) — Maliye Vekâleti muhasebat umum müdürlüğüne divanı muhasebat müddeiumumisi Mehmet Ali, divanı muhesabat müddeiumumiliğine birinci sınıf maliye müfettişlerinden Cüneyt Beyler tayin olunmuşlardır..

Başvekil Paşa Ankaraya döndü

Ankara, 9 (A.A.) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri refakatlerinde Millî Müdafaa Vekili Zekâi Bey olduğu halde bu sabah saat 8,45 treniyle Kayseriden şehrimize dönmüşlerdir.

Ingiliz meclisinde hükûmete hücum

LONDRA, 9 (A. A.) — Silâhları azaltma meselesi hakkında müzakereye başlıyan lortlar kamarasında muhalif amele fırkası liderlerinden lord Ponsonby, Sör Con Simonun nutkunu memnuniyete şayan görmemiş ve demıştır ki:

"Bunutuk silâhları azaltma meselesi karşısında İngılız hükûmetının aldığı vazıyet üzerine artan umumî itimatsızlığı ve şüpheyi da ğıtabilecek mahiyette değıldır.

Gerçi Almanyanın "Hiç yakışık almıyan bazı şeyleri münasip olmıyan bir zamanda yapmak,, adetinden bir türlü vazgeçmediği ve Almanların Avrupanın en becerikisiz diplomatları oldukları doğrudur, fakat biz Alman milletının psiko'ojısını ve dünyanın bugünkü halini nazara almalıyız.

Başvekil Hitlerin nutku alelâde bir şeydir. Maksadı pek kolay anlaşılır bir haldedir, takip ettığı usul ve yo'lar ise çok fenadır. Bununla beraber kendine temin ettığı müzaheret çok büyük ve kuvvetlidir. Biz bunu gözönünde bulundurmalı, hesaba katmalıyız.,,

M. Goering Münihe gitti

ROMA, 9 (A. A.) — Stefani ajansından:

Göering dün saat 12,45 te tayyareye binerek Münihe gitmıştır.

M. Göering hareketi esnasında hava işleri müsteşarı M. Nalle ile Alman elçısı ve birçok yüksek şahsiyetelr tarafından uğurlanmıştır.

Günün siyaseti

Harp borçları

Bir zamandanberi İngiltere ile Amerika harp borçları meselesini görüşüyor ve bu meseleyi tesviye etmeyi istihdaf ediyorlardı. Bu görüşmelerin de bir netice vermediği haber veriliyor!

İngilterenin, Amerikaya 1923 te taahhüt ettiği borcu veremiyeceğini anlatmak ve bu suretle borç tesviyesini yeniden tadil etmekti. Fakat İngiliz murahhası Sir Leith — Ross, Amerika cümhur reisiyle maliye murahhaslarını ikna edemedi.

Esasen, harp borçları tesviyesini tadil edebilmek için Amerika kongresinin muvafakatini almak zarurî di. Mister Ruzve't mesuliyeti yüklenerek müzakereyi açtı ise de İngiltere ile Amerikanın düşüncelerini telife imkân görülmedi. Bunun en mühim sebebi, Amerika cümhur reisinin kongreye, şu veya bu alacağı bırakmak gibi bir teklifi ileri sürmek vazıyetinde bulunamamasıdır.

Buna mukabil İngiliz'erin üzerinde ısrar ettikleri nokta, harp borçlarını nakden ödemenin dünya buhranından beri olduğudur. Dünya buhranını bertaraf etmek için, bu meseleyi halletmek lâzımdır. Zaten İngilterede de 1923 itilâfnamesinin icap ettirdiği taksitleri verebilecek bir halde değildir. İngiltere on seneden beri her sene 33.000.000 sterlin harp borçları ödediği için elinden gelen azamî fedakârlığı yapmış oluyor. İngiltere, kendisine borçlu olan harp müttefiklerinden tahsil edebildiği paradan çok fazlasını ödemiş ve Amerikaya müttefiklerinden aldığından fazla olarak 190 milyon sterlin vermiştir. Onun için yeni bir tesviye sureti bulmak lâzımdır.

İngilterenin bu noktai nazarına mukabil Amerika, alacaklarından birini bırakamam, vazıyetim borç affetmiye müsait değildir. Onun çiin borcu, belki biraz tahfif edebilirim. Fakat bunu da ancak gümrük harbini kaldırmak, teslihat yarışını bertaraf etmek şartiyle yaparım! diyor.

Netice: Müzakereler akim kalmıştır.

ö. R.

Bulgaristan Türklerine suiksat mi?

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

mağduriyet ve felâketini de mucip olacağı tecrübe ile sabittir. Çünkü bu tarzdaki neşriyat Bulgaristanda Türkleri imha etmek maksadını takip eden bazı gizli teşkilâtların tasarladığı katil ve saire gibi mezalime bir nevi hazırlıktan başka bir şey olamaz. Yaradılışları yalnız sükûnet ve müvaat olan ve beş yüz senedenberi o topraklarda çalışan bir milyona yakın ve belki de fazla Türk kütlesinin bu gibi hareketlerden ne kadar uzak olduğunu anlamak için küçük bir anket kâfi gelir.

Sir Con Simon

PARIS, 9 (A. A.) — Sör Con Simonun Parise gelmiyeceği ve Cenevreye gitmiyeceği hakkındaki haber teeyyüt etmıştır.

IŞARETLER

Golç Paşaya heykel

Golç paşayı hatırlarsınız. Uzun seneler Türkiyede çalışmış bir Alman jeneralıdır. Bu jeneral büyük harpte Bağdatta öldü. Buraya kadar tuhaf bir şey yok. Bağdatta ölen bu Alman paşası Almanyanın müttefiki olan devletin ordu kumandanı sıfatıyle cephede bulundu, ve son nefesini de vazifesi başında verdi. Bunda da garip görülecek bir taraf bulamıyoruz. Onun için Golç paşanın hatırasını kutluyan bir Almanı, ve Almanyanın o zamanki müttefikini.

"— Aferin ne iyi yapıyor. Bir hatıraya sadıklık ediyor. Diye alkışlarız, bunun manası vardır. Fakat bir gün bir jenerale düşmanları tarafından bir heykel dikilecek olursa insan halli müşkül bir muamma karşısında kalır.

Bu gariplik, bu tuhaflık ölümünden bir düzüneden fazla sene geçtikten sonra Golç paşanın başına geldi. Bağdatta Golç paşa için bir heykel dikmişler!

Irak topraklarında Golç paşayı tebcil için dikilen heykel Irakın bu jeneral hakkındaki düşüncesini, te'âkkısını ifade eder.

Irak büyük harpte Almanya ve müttefiklerının karşısında cephe almıştı. Binaenaleyh Golç paşanın kumanda ettiği kıt'aların mağlûbiyeti onların emeli ıdı. Böyle olunca Golç paşanın heykeli Golç paşanın tasavvur ettığı hayatı temsil etmiyor. Bu heykel bir başka emelin ifadesidir. Çünkü Golç paşa jeneral sıfatıyle muvaffak olsaydı Iraklılar böyle bir heykelden bahsetmiyecek'erdi.

Golç paşa sukuta mahkûm bir memleketin başındaydı. Olsa olsa, bu heykel mağlûbiyetin işaretı olabilir. Çünkü mağlûbiyet bir kurtuluşun ifadesi olmuştur. Bu vesile ile Go'ç paşanın heykelını yapanlar ya bilerek, yahut bilmiyerek bir kumandana hakaret ediyorlar. Ne olursa olsun ben Golç paşaya acıyorum.

Sadri Etem

İnhisârlar vekili

İnhisarlar ve gümrükler vekili Rana Bey dün gümrük idaresinde meşgul olmuştur.

Nikâhsız çiftlerden doğan çocuklar

Nikâhsız çiftlerden doğan çocuklarla mektum tutulan nüfusun cezasız suretle tescilleri için müracaatlar çoğalmıştır. Bu suretle şimdiye kadar bir çok gizli nüfus olduğu anlaşılmaktadır. Mektum nüfusun kaydı ve meydana çıkması umumî nüfusumuzun kayıtlardan çok fazla olduğunu meydana çıkaracaktır.

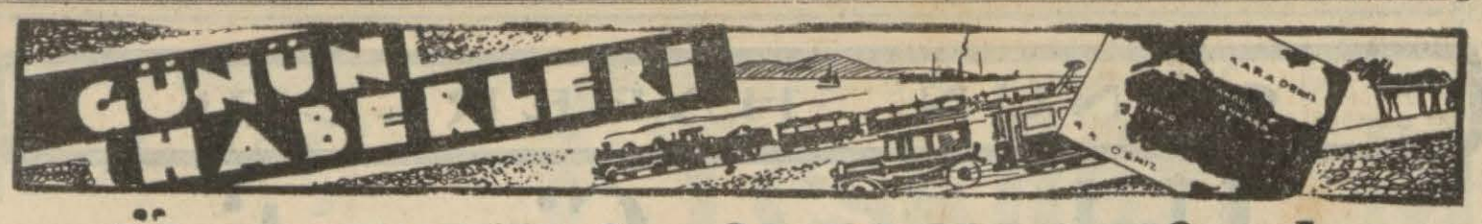

Üniversite kadrosu etrafında

Eski profesörlerden kimse alınmıyor, iktısat kürsüsüne Babanzade Şükrü Bey getiriliyor

Üniversite kadrosu hakkında deveran eden şayialar üniversite muhitinde gittikçe kuvvetlenmektedir. Öğrendiğimize göre vekâletçe ağustosta tanzim ve tebliğ edilen kadroda büyük değişiklikler yapılmış değildir. Yeniden hazırlanan kadroya ilk kadro ile açıkta bırakılmış olan profesörlerden kimse alınmamıştır. Yeni tebliğ edilecek kadroda hukuk fakültesi iktısat profesörlüğüne mülkiye mektebi müdürü Baban zade Şükrü Bey, hukuku âmme profesör muavinliğine Haydelberg üniversitesi mezunlarından Yavuz Bey, hukuku medeniyeye Rüchan Rüştü Beylerle dişçi mektebinde münhal bulunan Docentliklere diş doktorlarımızdan İsmail Suat, Feyzullah ve Şevket Beyler tayin edilmişlerdir.

Ağustosta eksik kalmış olan üniversite kadrosu bu yeni tayinler ve hariçten getirilen ecnebi profesörlerle tamamen ikmal edilmiş olacaktır. Üniversitenin açılacağı tarih henüz katiyetle tesbit edilmemiştir. Bununla beraber yapılan tahminlere göre üniversitenin ikinci teşrinin on beşinden sonra açılacağı muhakkak addedilmektedir.

Hukuk fakültesinde ders adedinin arttırıldığına dair çıkan rivayetler henüz katiyet kesbetmemiştir. Fakat bu fakültede devam mecburiyetinin öğleden evel tatbik edileceği ve talebenin öğleden sonraki seminer çalışmalarında arzuları dahilinde harekette serbest bırakılacağı tahakkuk etmiştir.

Üniversite emini Neşet Ömer Beyle beraber birkaç gün evel Ankaraya giden üniversite müşaviri profesör Alber Malş dün Ankaradan şehrimize avdet etmiştir. Neşet Ömer Bey de birkaç gün zarfında şehrimize gelmiş bulunacaktır.

Vapurcuların Kararı

Dün Ankaradan gelen haberlere göre şirket haricinde kalan vapurculardan Yelkenci zadeler de şirkete girmeğe karar vermişlerdir. Vekâletin tavassutu üzerine şirketteki vapurcular da bunu kabul etmişlerdir.

Vapurcuların Ankarada bulunan murahhasları bugün Ankaradan şehrimize geleceklerdir.

Vapurcular şirketine dahil olan bütün müessisler yarın fevkalâde bir toplantı yaparak şirketin sermayesini yükseltecek ve diğer vapurcuların da şirkete alınmasına karar verecektir. Öğrendiğimize göre Yelkenci zade Lûtfi Bey de şirket idare meclisine girecektir.

Bu suretle bütün vapurcular birleşmiş olacaklardır. Pazartesi gününe kadar bu işler halledilecek olursa şirket ilk seferini pazartesi günü yapmağa başlıyacaktır.

İlk sefer Trabzon aralık postası olacaktır.

Ankarada bulunan şirket murahhasları da deniz işletme idaresile şirketin arasında ihtilâfa sebep veren hatlar meselesini hallettmiştir. Buna göre aralık seferlerini şirket yapacaktır.

Feriha Hanıma ameliyat yapıldı

Şehir tiyatrosunun ve İpek filmin artistlerinden 1929 güzellik kraliçesi Feriha Rahmi Hanıma (Sağlık yurdu) nda Dr. Tevfik Remzi Bey tarafından muvaffakıyetli bir ameliyat yapılmıştır. Feriha Hanımın sıhhati idiyir. Beş on gün sonra tekrar çalışmıya başlıyacaktır.

Ölçüler dam galanıyor

Yıl başından itibaren tatbikına başlanacak olan ölçüler kanunu için hazırlıklar bitmiştir.

İstanbuldaki ölçüler ve ayarlar baş müfettişliği bir haftadanberi müracaat eden tacirlerin ve esnafların ölçülerini ayar etmeğe ve damgalamağa başlamıştır. Baş müfettişlik İstanbul ticaret odasına gönderdiği bir tezkerede tacirlerin biran evel ölcülerini ayar etmesini bildirmiştir.

Öğrendiğimize göre hükûmet lö çüler kanununun tatbikında yarıyacak bütün maddelerin kontenjansız olarak ithalini karalaştırmıştır.

Maamafih İstanbuldaki dökmeciler, kantarcılar yeni ölçülere yarıyacak bütün ö'cüleri hazırlamışlardır.

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete
İstanbul Ankara Caddesi. VAKIT yurdu

Telefon Numaraları:
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24378

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlân ücretleri:

Ticari ilânların ilân sahifelerinde santimi 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.

Resmi ilânların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük ilânlar:

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Barolar Kongresi

İstanbul barosiyle diğer şehirlerdeki baroların, bir federasyon teşkilini görüşmek üzere İzmirde kongre halinde toplanmaları için İzmir barosunun teklif yaptığından dün bahsetmiştik.

İstanbul barosu, kânunuevelin başında umumî topantısını yapacaktır. Bu husus, umumî toplantı ruznamesine alınacak, bütün avukatların iştirakiyle görüşülecek, sonra İzmir barosuna cevap verilecektir.

Esas meseleye ait cevabın umumî toplantıdan sonra gönderileceği İzmir barosuna bir mektupla bildirilecektir.

15 Yıl Evelki VAKIT

10 ikinci teşrin 1918

— İzzet Paşa kabinesi istifa etmiştir. Geç vakit alınan haberlere göre yeni kabinenin teşkiline Tevfik Paşanın memur edilmesi muhtemeldir.

— Berri ve bahri İngiliz irtibat zabitleri nezaretlerde işe başlamışlardır.

İtilâf donanmasının ne zaman geleceği henüz malûm değildir.

— İngiltere hükûmeti 3 teşrinievvel tarihli bir tebliğinde, Frat ile Suriye arasında sakin bedevilerle Suriye ve Havran araplarının istiklâlini tasdik etmiştir.

— İzmirde Yunanistan ve itilâf lehinde yapılan nümayişleri bilâhâdise hitam bulmuş olduğunu (Proiya) gazetesi yazıyor.

SOHBETLER

Put çıkarmak

İki gündenberi, gazete sütunlarında, duvarlarda ve ellerde bir filmin, cafcaflı ilânları dolaşıyor: "Roma ateşler içinde,,

Bu filmin asıl ismi: "Le signe de la croix dir. En doğru tercümesi zannederim, ki Put çıkarmak olur.

Put çıkarmak, hıristiyanların besmelesidir, kelimei şehadetidir. Müslümanlar: Son nefesinde kelimei şehadet getirdi, hidayete erişti.. Dedikleri gibi, hıristiyanlar da, ölüleri için: "Son nefesinde put çıkardı, hidayete erişti,, derler. Müslümanlar işe besmele ile başlarlar, hıristiyanlar put çıkarmakla...

Şimdi gürültülü reklâmlarla ortaya atılan: "Roma ateşler içinde,, filminin asıl ismi Put çıkarmak olduğunu öğrenince, maksadının ve gayesinin ne olduğu derhal meydana çıkar. Evet, bu film debdebeli, tantanalı bir din propagandası, hıristiyanlığa teşvik propagandasıdır.

Flim, feryatlar, figanlar, çığlıklar içinde geçer. İnsanın, makineleşmiş seslerin bağırtısından kulakları tıkanır. ve bir takım manasız şeylerin sonunda, bir gencin ö'meden evel hıristiyan dinini kabul ettiği görülür.

* * *

Hıristiyan dinin en kuvvetli propagandacısı sahne olmuştur. Papaslar, temaşa sanatini, din propagandasının belli başlı aleti yapmışlardır. Temaşa esasen dinî ayinlerden doğduğu için bunda da hiç güçlük çekmemişlerdir.

Bugün de, misyonerler, sinemadan istifadeye kalktılar. Din propagandası hususunda, hiç bir fırsatı kaçırmıyan papaslar, sinemanın gördüğü rağbetten elbetteki istifade edeceklerdi.

Varsınlar istediklerini yapsınlar. Ancak beni rahat bıraksınlar. Biz, içimizde yaşıyan misyonerlerin, papasların din telkiniyle mücadele ederken, bir de onların bugün en kuvvetli elemanı olan sinema propagandasına razi olma malıyız

Selâmi izzet

Peyami Safaya — Mızrak çuvala sığmaz. Yanlışınızı düzeltmek istedikçe, yeni yanlışlar yaptığınızın farkında olmuyorsunuz. İsabet.. Porto - Riche'nin pek iyi bildiğim Le vieil homme eseri de eski adam manasınadır. Bu tabir üstünde ısrar ve münakaşa etmek abestir. İtalyan başvekilinin fikrine gelince: Anlamadan, anlar gibi göründüğünüzü isbat için söylediğiniz sözler, Fransızcayı hiç bilmediğinizi bir kere daha meydana çıkardı. Diyorsunuz ki: "Musolini bu tenkitlerin tecrübe ve vakıaya en mutabık olanına itibar

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

DEHRİ Efendi Nasıl Görüyor?

Şu hakikati keşfettim ki İstanbulun nüfusunun.

Yüzde sekseni zengindir.

Ancak üç beş bin kadar fakir var.

Yahu deme..... Avrupanın zengin memleketlerinde bile fakir çok, zengin azdır. Kaldı ki bizde.

Eğer İstanbulda zenginler fakirlerden çok olmasaydı şehirde işliyen tramvayların azı ikinci, çoğu birinci olur muydu!...

Bulgar komitecileri azıtıyorlar

Başmakaleden Devam

Türk ekalliyetlerini hudut haricine atmak için bin bir türlü vasıtalara ve hattâ cinayetlere müracaat ediyorlar. Günün birinde Türkler aleyhinde her hangi bir tecavüz hareketi ortaya çıkınca mesuliyeti gayri mesul unsurlara atfederek kapatmağa çalışıyorlar.

Bulgaristandaki Türkler hakkında yapılan fenalıklar sadece beş on komiteci, gayri mesul unsurlara isnat edilmekle mesele bitmiş olamaz. Bulgaristanda bir hükûmet var mıdır, yok mudur?. Varsa bu hükûmet insanlık usulleriyle, beynelmilel mukavelelerle telifi mümkün olmıyan hareketler kimler tarafından gelirse gelsin önüne geçmek mecburiyetindedir. Aksi takdirde bu hal bu hükûmetin, hükûmet olmadığını itiraf etmesinden başka bir şey değildir.

Fakat şimdiki halde ilk yapılacak şey şudur: "Yug,, gazetesinin neşrettiği yazılar üzerine derhal bir anket açmak, Bulgaristan Türklerini ihtilâl hazırlıyor gibi göstererek aleyhlerinde yapılacak tecavüzleri mazur göstermek teşebbüsünü daha başından akim bırakmak... Aynı zamanda Türk Bulgar dostluğunu bozmak için sui kast hazırlıyanları ortaya çıkarmak, ve sui kastçıları cezalandırmak...

Mehmet Asım

---

edeceğini söylemiş oluyor.,, Katiyen Musolini böyle bir şey söylemiş olmuyor. Bu hususta fazla söz söylemeğe de değmez. Berliçe gidiniz de, Fransızca muallimi size Musolininin ne demek istediğini anlatsın. Maahaza ben size Fransızcayı bilmediğiniz için bir şey demiyorum. Bilmediğiniz bahislere burnunuzu soktuğunuzu, okuyanlara isbat ediyorum.

Sizi bir az da adabı muaşeret öğrenmeğe davet edeceğim. Bir kaç defa gerek bu sütunlarda, gerek başka sütunlarda ağzınızın payını verdiğim için, ismim acı biber gibi sizi yaktı. Ağzınıza almaz oldunuz. Dünkü yazınızda nezaketsizliğinizi bir az daha şümullendirmek istemişsiniz. Benden bahsederken: "Hiç kimsenin ağzına almak istemediği ismine benim sütunumda bir mahreç bulmak,, istediğimi söyliyorsunuz.

İsmimin mahrece ihtiyacı olamıyacağı herkesçe malûmdur. Esasen şahsım hakkında konuşamam. Yalnız "hiç kimse,, derken ne kast ediyorsunuz. Kuru lâf ve gene bermutat kof muğalâta değil mi?. Çalıştığınız gazetenin kolleksiyonlarını karıştırırsanız ismime sık sık tesadüf edersiniz ve hattâ bu sütunumdaki bir yazımın, aynen, harfi harfine, fikrimin kabul edilerek "Cümhuriyet,, e nakledildiğini görürüsnüz. Bunun için: "Ağzım yandı, ben ismini ağzıma alamıyorum.,, Deyiniz ve nezaketsizliği ileri götürüp sözü şümullendirmeyiniz. Şunu da öğreniniz, ki ismi ağıza alınmak istenmiyen kimselerle ne şifahi kunuşulur, ne de tahriri. Aksine ne derler biliyor musunuz?. Terbiyesi noksan olmıyan herhangi bir kimseye sorunuz size cevabını verir.

Bana gelince; gene isminizi maalesef yazacağım. Çünkü yazı yazıyorsunuz. Çünkü sizi okuyorlar ve çok defa aldanıyorlar. Bilgiçlik taslâdığınız gün, ben tepenizdeyim yavrum. Bunu size eskiden de söylemiştim. **Selâmi izzet**

GÜNÜN HABERLERİ

Unkapanı Cinayeti

"Silâh seslerini duyunca pencereden baktım, üç kişi gidiyordu,,

Bir müddet evel, Unkapanında eski (Seyrisefain) işçilerinden Lûtfi Ef. yi bir gün sokak ortasında tabanca ile öldürmekten suçlu garson Bedri, hadiseye iştirakten suçlu arkadaşı Cemal Ef. lerin ve kayin biraderi olan Lûtfi Ef. yi ardaki husumet tesiriyle öldürmek için Bedri Ef. yi teşvikten suçlu çiftlik sahibi Mehmet Ali B. in muhakemelerine, dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde devamı edilmiştir.

Bu dava görülürken, mahkeme salonu haylı kalabalıktı. Dava edilenlerden Mehmet Ali Bey mevkuf olmıyarak muhakeme ediliyor.

Dünkü muhakemede, dinlenilen şahitlerden halıcı Sabri Ef., bir cuma günü öğle vakti evde otururken, silâh sesi işittiğini, pencereden baktığını, sokakta yürüyen üç kişi gördüğünü, arkaları dönük olduğundan bunların yüzlerini görmeğe muvaffak olamadığını söyledi.

Şahit dinlenilmesi bittikten sora ölenin varislerinin vekili Etem Ruhi Bey, Mehmet Ali Beyin zevcesiyle aralarındaki bir dava dosyasının altıncı hukuk mahkemesinden getirtilmesi isteğiyle, bu dosyada Seher Hanımın bu cinayete temas eden dikkate değer malûmatı yazılı olduğunu ileri sürdü. Oradaki dava istidasında Seher Hanımın "Zevcim Mehmet Ali Bey, hemşirezadem Lûtfiyi öldürtmüştür. Evelce de bana bu yolda tehdit yollu söz söylemiştir.,, dediğini ilâve etti.

Buna karşı dava edilenlerin vekilerinden eski müstantik Hikmet Bey, dosyanın getirtilmesine lüzum olmadığını, istida suretinin mahkemeye verilebileceğini, esasen Mehmet Ali Beyle zevcesi arasında geçici bir anlaşamamazlık dolayısiyle açılan bu davanın, sonradan takip edilmediğini, karı, kocanın şimdi beraber yaşadıklarını söyledi.

Müddeiumumî Kâşif Bey, Seher Hanımın o zaman zevcinden davacı olmasına göre, davayı kazanmak için herhangi bir iddiada bulunmuş olabileceği, oradaki ifadesi kanaatbahş delil teşkil edemiyeceğinden, dosyanın getirtilmesine lüzum almadığı mütalea sında bulundu. Suçlu mevkiinde bulunanlardan Cemal Ef. nin bugünkü vaziyeti itibariyle serbest bırakılmasını ve üç suçlunun da evelce mahkûm olup olmadıklarının sorulmasını istedi.

Reis Aziz, azadan Kemal ve Şakıp Beyler salonda kısa bir müzakereden sonra, etraflıca müzakereye lüzum görerek, salondan çıktılar. Müzakere, yarım saat kadar sürdü. Heyet, salona döndü ve altıncı hukuk mahkemesindeki dosyanın getirtilmesine, Cemal Ef. ye kaytsız şartsız yol verilmesine, dava edilenlerin evelce herhangi bir suçtan dolayı ceza çekip çekmediklerinin araştırılmasına karar verildiğini bildirdiler. Muhakeme 23 teşrnisaniye kaldı. Cemal Ef., serbest bırakıldı.

Adliye koridorunda telâş

Bir hırsız hapse mahkûm olunca koridorda yangın var diyebağırmıya başladı

Dün öğleden sonra İstanbul birinci ceza mahkemesinde Abdülkadir isminde biri, hırsızlıktan üç sene altı ay hapse, ikinci ceza mahkemesinde Osman isminde bisi, dokuz ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

Abdülkadir, koridora çıkarıldıktan sonra, bağırıp çağırmağa, gürültü, patırdı etmeğe başlamış, bir aralık ta "Yandım, Allah... Yandım, yangın var!,, diye haykırmıştır.

"Yangın var!,, sesini işiten bazı kimseler, telâşla sesin geldiği tarafa doğru koşuşmuşlar ve böyle bir şey olmadığını öğrenmişlerdir. Abdülkadir, jandarmalar tarafından tevkifhaneye götürülmüştür.

Sarkıntılık eden genç tevkif edildi

Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde dün İlya Vasil isminde bir genç tevkif edilmiştir.

Bu genç, tornacı çırağıdır. On sekiz yaşında olduğunu söylüyor. Sultanhamamında Süzan ve Muzaffer Hanımlara sarkıntılık ettiği iddiasiyle mahkemeye gönderilmiştir.

Muhakeme, şikâyetçi hanımlarla şahitlerin çağırılması için, on dokuz teşrinisani pazar günü saat on dörde bırakılmıştır.

"Tarikati sâlâhiye,, ciler serbest bırakıldılar

Hapisanede aftan istifade edeceklerin tesbiti ve serbest bırakılması işinin bittiğini, yalnız vaziyetleri tereddüdü mucip olan bazı kimseler hakkında adliye vekâletine müracaat edildiğini yazmıştık.

"Tarikati salâhiye,, meselesinden dolayı hapisanede bulunan eski harbiye müsteşarı mütekait miralay Behzat Beyle hoca Rasim Avni Ef., dün gelen cevap üzerine, hemen serbest bırakılmışlardır.

Diğer taraftan gelen cevaptan, rüşvet alanlar gibi verenlerin de aftan istifade edemiyecekleri anlaşılmıştır.

Komünistlik tahrikâtından suçlu olanlar

İstanbul ağır ceza mahkemesi, komünistlik tahrikâtından suçlu İsteyon Barofla diğer birkaç Bulgarın muhakemelerine dün sabah kapalı celsede devam etmiştir.

Öğleden sonra da, Hasan oğlu Mehmet, Şevket oğlu İsmail Hakkı, İzzet oğlu Ali, Kadri oğlu Hasan, Hüseyin oğlu Dede Ramazan, Mehmet oğlu Halil, Halli oğlu Hüseyin, Rıza oğlu Kadri, Yaşar, Mehmet, Şerafettin ve Münire H. komünistlik tahrikâtından suçlu olarak kapalı celsede muhakeme edilmişlerdir.

TAKVİM

	Cuma	Cumartesi
	10 T.sani	11 T.sani
	20 Recep	21 Recep
Gün doğuşu	6,36	6,38
Gün batışı	17,01	16,59
Sabah namazı	5,30	5,30
Öğle namazı	11,58	11,58
İkindi namazı	14,43	14,41
Akşam namazı	17,01	16,59
Yatsı namazı	18,35	18,33
İmsak	4,56	4,58
Yılın geçen günleri	315	316
Yılın kalan „	54	53

Yıldızda bulunan eşyalar davası

"Yıldız,, sarayından alındığı mevzuu bahsolan ibrik, leğen ve incili örtüler meselesinden dolayı hazine ile eski Karkalâ mebusların dan Nuri Bey arasında beşinci hukuk mahkemesinde açılan davanın şimdiki safhasında, iki taraf, noktai nazarlarını birer lâyiha ile tesbit ederek mahkemeye vermiş bulunuyorlar.

Hazine, lâyihasında bu eşyanın Nuri Beyin malı olamıyacağını ileri sürüyor. Nuri Bey de, kendi malı olduğunu ileri sürmekle beraber, esasen ortadan kanunen zaman geçmesi mevcut olduğunu kaydediyor.

Doktor Şirinyan Efendi aleyhine açılan dava

Kürtaj yaparken Melek H. ın ölümüne sebep olmaktan doktor Şirinyan Ef. aleyhine açılan davanın dünkü muhakemesinde, doktorun evelce mahkûmiyeti bulunup bulunmadığının sorulması kararlaştırılmıştır.

Altın kaçakcılığı muhakemesi

Altın kaçakçılığı ile maznun Yasef Dano Ef. nin muhakemesine başlanmıştır.

Dün ihtisas mahkemesinde maznun dinlenmiş ve muhakeme karar için yarına bırakılmıştır.

Ayaspaşa vakfı mütevelliliği

Sıhhiye memurlarından Osman Şinasi Beyle Salâhattin Molla B. arasında bir davayı, İstanbul üçüncü hukuk mahkemesi tetkik ediyor.

Osman Şinasi Bey, Ayaspaşa mevkii mütevelliliğinin kendisine ait olduğu iddiasındadır. Mahkeme, eski mütevelli Salâhattin Beyin mütevelliliğe ne suretle geçirildiğinin evkaftan sorulmasına karar vermiştir.

Ayaspaşa vakfı le alâkadar olan belediyenin davası da henüz tetkik ve tahkik safhasındadır.

Nâsır Beyle Hikmet Bey arasındaki karşılıklı tazminat davaları

Kadriye H. ın kardeşi Nasır Beyle eski müstantik Hikmet Bey arasındaki karşılıklı tazminat davalarına, İstanbul üçüncü hukuk mahkemesinde on dört teşrinisanide bakılacaktır. Nasır B. Hikmet Beyden on bir bin, Hikmet Bey Nasır Beyden on beş bin lira tazminat istiyorlar.

Hazine ile Senbenuva papasları arasında

Hazine ile Senbenuva papasları arasındaki miras meselesine ait davaya, İstanbul üçüncü hukuk mahkemesinde devam ediyor.

Evelce hazine lehine olarak verilen karar, ölen papasın varissiz olarak ölüp ölmediği noktasından bazı tetkikat yapılmak üzere bozulmuştu. Şimdi bu noktadan tetkikat yapılıyor.

Musiki konseri

SARAY Sinemasında

Şehrimizin musiki meraklıları Saray sineması salonunda bir seri oda musikisi konserleri verileceğini haber almca pek hesiz memnun olacaklardır.

Yüz kuruş ve elli kuruş olarak tesbit edilmiş olan duhuliye sayesinde, herkes bu konserleri gelip dinliyebilecektir.

Musiki meraklıları bu suretle "quartors ve quintettes, olsun "piyano trio ve piyano quatuors,, olsun muhtelif aleti musikiye konserlerini dinliyebileceklerdir.

Çok şayanı dikkat olan programlarda Haydn, Mozart, Beethoven, Schuberth, Brahms, Bach ve Handel gibi üstadların eserleri vardır.

Bu konserlerin halkımız tarafından memnuniyetle karşılanacağını ümit ediyoruz. Pazartesi 13 ikinci teşrin tarihinde profesör Ferdi von Statzer, piyano Karl Schriekel keman Heinrich Jacoby alto ve Hellmut Ritter viyolonsel birinci konser verilecektir.

Program :

W. A. Mozart C. Moll ile piyano quartett. W. A. Mozart piyano ve alto için Es dur ile trio. J. Brahms C. Moll ile op. 60 piyano quartett.

ISTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu Temsilleri

Bugün matine saat 15 de akşam suvare saat 21 de

Bir Kavuk Devrildi

Yazan : Musahip zade Celâl Bey

UMUMA

Sinemanın keşfedildiği gündenberi yapılan en muazzam, en güzel ve en harikalı, şaheserler şaheseri

Roma Ateşler içinde

25.000 figüranın iştirakile ve 5 milyon dolar sarfile yapılmıştır. Bugün :

MELEK ve iPEK

sinemalarında birden gösterilmektedir.

Filmin uzunlugu hasebile seans saatleri böylece başlıyacaktır.

iPEK'te : 11 de (Tenzilâtlı matine) 2.15 4,30, 6,45 ve suvare 9,40

MELEK'te : 11.15 de (Tenzilâtlı matine) 2.30 4.45, 7 suvare 9,50

Bu filmi sükûnetle ve rahat olarak görmak isteyenler, İpek'de 2,15 ve Melek'de 2,30 matinelerine gelmelidirler. Paramount filmidir.

ilâveten : Paramount Journal

9698)

VAKTın Edebî Tefrikası : 27

KISKANÇ

Nakleden : Selâmi Izzet

Bir cumartesiydi. Boş günümdü. Cumartesileri, Behire ile buluşmazdım. Ferdinin o gün işi yoktu.

Behireyle beraber gezmeye giderlerdi.

Bir zamanlar ben de onlara takılırdım. Fakat son günlerde buna da tahammülüm kalmadı.

Cumartesi günleri ben de kendime bir iş buldum.

Randevu vermiyordum, telefona cevap vermiyordum. Uşağımla hizmetçimi savuyordum. Onlar gidiyorlar, geç vakit geliyorlardı.

Behireyle buluşamıyacağımı, ona telefon edemiyeceğimi düşündükçe, asabım gevşiyordu.. Adeta rahat ediyordum. Uyuşuk bir istirahate kapılıyordum.

Fakat o gün bir türlü rahat edemiyordum.

Bir koltuğa gömülmüş, gözlerimi yummuştum. Dizlerimde, henüz başlanmış bir kitap açık duruyordu. Behireden başka bir şey düşünmek istiyordum.. Ama ne mümkün!... Fikrim, dolap beygiri gibi, hep Behirenin etrafında dönüyordu.

Uyuşukluğumdan silkinmek istedim.

Kalktım, arkadaşlarımdan birine mektup yazdım. Arkadaşım İzmirdeydi. Beni davet ediyordu. Gelemiyeceğimi haber verdim.

Oraya gidersem, Behireden bütün bütün ayrılmış olacaktım. Halbuki burada, belki de fikrimden cayar, kalkıp Suadiyeye gidebilirdim.

Muayene odamın yanındaki laboratuara girdim. Orada basil tifikler vardı. Üzerlerinde tetkikat yapıyordum. Bir müddet orada oyalandım.

Tekrar odama geldim.

Hâlâ fırtına patlamıyordu. Her saniye alnımın terini siliyordum. Sigara yakıyor, atıyor, tekrar yakıyordum.

Piyanoma oturdum.

Evvelâ Grieg'in, Erotique'sini çaldım. Sonra Snegoruçka'dan bir hava tutturdum. Bir akşam gramofonda bu hava çalınırken, Behire bana usulca bileğini okşatmıştı. Sonra 5 inci senfoniyi çalmıya başladım. Bu parçaya bayılırım. Cenazemde onu çalsınlar isterim.

Hava gittikçe kararıyordu.. Elektrik tansiyonları tahammül edilmez bir hal alıyordu.

Birdenbire kalktım. Piyanonun kapağı öyle bir gürültüyle kapandı, ki ben bile korktum.

Hızlı sesle konuştum:

— İnsan burada nefes alamıyor. Sokağa çıkayım.

Elime bir kitap aldım, şapkamı giydim. Tabakama sigara koyarken kapı çalındı.

Durdum. Bekledim. Kapı biri - biri üstüne çalındı.

— Açayım bari... Sokağa çıkmak üzere olduğumu anlarlar.

Açtım.

Ferdiydi.

* * *

Eşikte haykırdı:

— Taliim varmış, seni buldum. Yoksa deli olacaktım.

Elini uzattı. Hararetli ve nemliydi.... Birden damarlarımda, kin ve nefret meyvelerinin kımıldanışını hissettim... Hiddet, avuçlarım dan kollarıma doğru yükseldi, sırtımı ürpertti.

— Gel bakalım, ne var?.

— Behireyle beraber sokağa çıkmak üzereydim, birdenbire, o eski sancı başladı.. Hani birkaç ay evvel tedavi etmiştin. Ürtiker miydi neydi?..

— Ürtiker jeant.

— Tamam. Biraz bekledim. Dediğini yaptım. Sirke ile masaj tavsiye etmıştın. Olmadı. İşte bak.

Kolunu sıvadı, gömleğini sıyırdı, oğulmadan kızaran, şeftali gibi tüylü bir yer gösterdi.

(Devamı var)

Polis haberleri

Bir çocuk yaralandı

Kasımpaşada Kaptanpaşa mektebi önünde geçmekte olan iki üç yaşında Hasan isiminde bir çocuğa Ahmedin idaresinde bulunan yük arabası çarpmış, çocuk yaralanmış ve abaracı yakalanmıştır.

İki dolandırıcı yakalandı

Sabıkalı ve dolandırıcılardan Arap Nuri ile arkadaşı Akif, son günlerde yeniden dolandırıcılığa başlamışlar ve dün Galatada bir hamalı dolandırırken yakalanmışlardır.

Millet mektepleri

Bu sene de millet mekteplerinin açılmasına karar verilmiştir. Bu karar üzerine dün öğleden sonra maarif müdürü Haydar Beyin reisliği altında toplanan bütün ilk tedrisat müfettişleri yeni millet mekteplerinin mahallerini tesbit etmiştir.

Verilen karara göre 15 kazada beşer dershane açılacaktır.

Kayt muamelesine de ayın on beşinde başlanacak ve ay başından itibaren dersler verilecektir.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 9 II ci teşrin muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nukut (Satış)

* Londra	673, --	* Viyana	24, 50
* Nevyork	166, —	* Madrit	18, —
* Paris	1037, —	* Berlin	50, —
* Milâno	224, --	* Varşova	24, --
* Brüksel	118, —	* Budapeşte	30, —
* Atina	24, 50	* Bükreş	22, --
* Cenevre	824, —	* Belgrat	56, —
* Sofya	96, --	* Yokohama	45, —
* Amsterdam	85, —	* Altın	925, —
* Prag	122, -	* Mecidiye	34, 50
* Stokholm	59, —	* Banknot	226, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	673,50	Stokholm	2.8825
* Nevyork	0.73 —	Viyana	4,2675
* Paris	12.06	* Madrit	5.63 —
* Milâno	8.9650	* Berlin	1,9711
* Brüksel	3.381	Varşova	4.2025
Atina	83,06 —	* Budapeşte	3,8250
* Cenevre	2.4350 —	Bükreş	79,6750
Sofya	66,2075	Belgrat	34.4625
* Amsterdam	1.1710	* Yokohama	9.9175
Prag	15,92 —	Moskova	1088 75

ESHAM

İş Bankası	9.50	Terkos	27,15
Anadolu	27, —	* Çimento as.	11.40
* Reji	3,6250	Ünyon Dey.	20,90
Şir. Hayriye	15.	Şark Dej.	1,50
Tramvay	48,50	Balya	2,20
U. Sigorta	11,40	Şark m. ecza	2,35
Bomonti	20,—	Telefon	13.—

istikrazlar		tahviller	
1933 da ist.	99.—	Elektrik	—
istikrazidı.	53,50	Tramvay	51,30
* Şark D.yol	2,40	* Ergani	97, --
* D. Muvah.	53. —	Rıhtım	18, —
Gümrükler	2.35	* Anadolu I	44 80
1928 Mü. A.	4,80	* Anadolu II	44,80
Bağdat.	9, —	* A Mümessil	51 35

UMUMI HARPTE

Teşkilâtı Mahsusa

VAKIT'ın yeni Tefrikası : 9

Yazan: A. MiL

Bir çok şeyler vaadeden beyannamelerin birisinde deniliyor ki:

jandarma zabiti ve küçük zabit olduğu halde Erzurumdan Vana gıtmıştı. Bunlar Vanda kalarak gerek Rusya ve gerek İran dahilinde istihbarat ve teşkilâtla meşgul oluyorlar ve vücuda getirdikleri çetelerle harp halinde düşman topraklarına akınlar yapmıya hazırlanıyorlardı. İşte bu sebepten dolayı Kafkasya ihtilâl cemıyeti nizamnamesinde üç mıntakadan bahsediliyordu. İhtilâl cemıyetının merkezı umumisi Trabzonda idi.

Bu vazıyete nazaran Trabzonda Rıza ve Nail beyler ile kâtibi mes'uller, Erzurumda doktor Bahattin Şakir ve Hilmi beyler ve Vanda da Ömer Naci beyler olmak üzere teşkilâtı mahsusanın Kafkas cephesi, şimdilik nazarî bir suretle, ikmal edılmış bulunuyordu. Hatta Kafkasya ve İrandaki Türklere ve Gürcülere tevzi edilmek üzere Kafkasya ihtilâl cemıyetı namına bir takım beyannameler dahi hazırlanarak bastırılmıştı. Kafkasya ve İran Türklerine ve müslümanlarına birçok şeyler vadeden bu beyannamelerden birisinde deniliyordu ki:

Ey müslüman kardeşlerimiz!

Büyük allahımızın bu dünyada ancak hâkim olmak için yarattığı müslümanların artık düşman esaretinden kurtulacağı zaman geldi. Yüzlerce senedir daima dindaş larımızın kanlarını döken, şehirlerını zapteden, beşikteki masum evlâtlarını süngülerle parçalıyan, kızlarının ırz ve namusuna geçen, camilerinden kilise, mescıtlerinden ahır, mezarlarımdan bahçe yapan zalim Rusların katil pençesinden yakamızı kurtarmak için"Allahuekber, allahuekber,, sedalarıyle daldığımız derin uykudan uyanalım ve hiçbir şeyden korkmıyarak silâha sarılalım. Hazreti fahri kâinat aleyhi efdalüttahiyyat efendimizin ümmetine esir olmak, hem de Ruslar gıbı dünyanın en alçak, en korkak bir düşmanın ayakları altında esir olmak hem günah, hem ayıp, hem de rezalettir. Cenabıhak Rusya devletine lâyık olan belâyı verdi. Daha geçen sene Rumelinde yüz binlerce ırz ve namusun mahvolmasına ve güzel vatanımızın harabelere döndürülmesine sebep olan Bulgar, Sırp, Karadağ, Yunan gibi devletleri hi maye eden ve allahın azameti intıkamını unutacak derecede mağrur olan Rusya bugün dört taraftan hücum eden Almanya, Avusturya gibi iki kuvvetlı düşmanın ordularıyle mahv ve perişan oluyor. Rusyanın başına gelen bu felâketten artık şimdiden istifade etmezsek ne zaman istifade edeceğız. Daha ne zamana kadar bu kanlı devletin işkencelerine tahammül edeceğiz. Yer yüzündeki 300 milyon İslâmın halifesi olan kudretli padişahımız siz biçare islâmları esaretten kurtarmak ve gene peygamberımız efendimizin mukaddes sancağı altına toplamak için orduyu hümayunlarını silâh altına topladı. İlk patlıyacak silâh sedası düşmanın başına yıldırım lar yağdıracak ve senelerce ecdadının kabirleri çiğnenen, hukuk ve namusu inkâr edilen, uleması tahkir, din ve imanı perişan edilmek istenilen siz din kardeşlerimizi kâfir zulmünden kurtaracaktır. Bunnla beraber sizin de mücahit kardeşlerimizin galebesını kolaylaştırmak için düşmana zarar verecek her türlü fedakârlıkta bulunmanız farzdır. "Cahidu fisebilillâh,, âyeti celilesının hükmü münifine göre canla, kanla, malla döğüşmeye ve dini mübınmızın hain düşmanlarından intikam almıya koşalım. "Yarabbi sen dergâhı celâl ve azametinden islâm kullarına selâmet ver; ve mukaddes kur'anı Rus ayakları altında çiğnetme,, dualarını hiç kimseden korkmıyarak tekrar edelım. Allahımıza sarılalım, peygamberimizden istimdat edelim. Köpeklerden daha korkak olan mel'un Rus hükûmetını Kafkasya dağlarının öte lerine kadar koğalım. Ey ehli iman işte bızım sabahımız doğuyor, hain düşmanın yılan gözleri bu nuru gördüğü zaman kör olacaktır. Cenabıhak asümanından imdadımıza bütün meleklerini gönderecektır. Şehitlerımızın kanlı kefenlerle mezarlarından çıkıp "İntikam, intikam,, diye bağırdıklarını duyacagız, kelâmullahı îlâ edeceğiz. Zalimleri kahredeceğız.

Padişahımıza peygamberımızın emaneti olan sancağı şerifi şark ve garba hâkim kılacağız. Dünyaya adalet ve saadet dağıtacağız. Ey Muhammet ümmeti, artık intikam saatleri çalmıya başladı. Zevk ve rahattan, sefahat ve şakavetten cenabıhakka tövbeler ederek vazgeçelim. Allah için, dın ıçın, kur'an ıçın, mübarek vatanımızı esaretten kurtarmak için, kâbei ulyaya, kıblegâhı islâm olan o mukaddes yerlere bile göz diken peygamberimizin kabrını çiğnemek için gece gündüz hile ve fesat tertip eden Ruslara dünyayı zindan etmek için silâha sarılalım. Ve hiç bir şeyden bir dakika bile korkmıyalım. Zira cenabıhak her halükâr da yardımcımızdır.

(Devamı var)

Belediyede

Beş büyük gaz tangı yaptırılacak

Şehirde mevcut bulunan gaz tankları ihtiyaca kâfi gelmemektedir. Bunu nazarı dikkate alan belediye Çubukluda yeniden beş büyük tank yaptırmıya karar vermiştir.

Belediyeyle alâkadar şirket arasında yapılan müzakere müspet şekilde neticelenmek üzeredir.

Asrî mezarlık için hazırlıklar

Belediye tarafından Zencirli kuyuda asrî bir mezarlık kurulacağı yazılmıştı. Bulunan arsa evelce yalnız, hazinenin zannedilmiş fakat sonradan arsanın yeni birkaç sahibi daha meydana çıkmıştı. Belediye şimdi hem hazineyle hem yeni çıkan şahıslarla fiat hakkında uyuşmuştur. Yakında satış muamelesi tekemmül ettirilecektir.

Bu takdirde 933 bütçesiyle belediye bu yeri satın alacak etrafına duvar inşa edecektir. Mezarlığın tarh ve tanzimiyle küşadı 934 bütçesine bırakılacaktır.

Tabela resimlerinin tahakkuk ve tahsil işleri ajansta

Tabelâ resimlerinin tahakkuk ve tahsil muamelesi belediye tarafından Anadolu ajansına verilmiştir. Ajansın Beyoğlu şubesi, belediyenin tabelâ resimlerini makbuz mukabilinde tahsil edecek ve bedelini belediyeye verecektir. Ajans bundan dolayı belediyeden bir ücret istemiyecektir.

Ucuz erzak

Belediye kooperatifi, azasının gıdaî maddeler üzerindeki zarurî ihtiyaçlarını ehven fiatla temin etmeğe karar vermiş, bunun için bir dükkân kiralamıştı. Eski maarif binasının altında hazırlanan mağazanın ayın on beşinde açılma resmi yapılacak, bundan sonra azaya ucuz erzak verilecektir.

Daimî encümendeki çalışma tarzı değiştiriliyor

Daimî encümenin çalışma tarzı değiştirilmektedir. Bundan sonra encümene ya vali bey veya belediye reisi muavinlerinden birisi riyaset edecektir. Bundan başka encümen tarafından müzakere edilecek meselelerde belediye veya vilâyet dairelerinin alâkadar şube müdürleri encümende mutlaka hazır bulunacaklardır. Daimî encümen azaları gibi bun'ar da mukarreratı imza etmek mecburiyetinde-

Maarifte

Bütün talebeye çiçek aşısı yapılacak

Sıhhiye vekâleti maarif müdüriyetine gönderdiği bir tezkerede bütün mekteplerdeki talebenin çiçek aşısı olması icap ettiğini bildirmiştir.

Bu iş bütün mekteplere tebliğ edilmiştir. Yarından itibaren beş ay içinde çiçek aşısı olanlar hariç olmak üzere bütün talebelere çiçek aşısı yapılacaktır.

Mektepler hakkında ihsaî malumat

İstatistik umum müdürlüğü bütün mektep'erin mahiyeti hakkında ihsaî mahlûmat toplanarak bildirilmesini maarif müdüriyetinden istemıştır.

Tekaüt edilen hocalar

İlk mekteplerde tekaütlüklerini istiyen muallimlerin tekaütlükleri tasdik edilmiştir. Bu muallimlerin aded 30 kadardır. Yeni muallimlerin listesi mektep'ere tebliğ edilmiştir.

Büyük Millet Meclisinde

Ihtisas encümenlerine âza seçildi

Ankara, 9 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün reis vekili Rafet Beyin riyasetinde toplanmıştır.

Celsenin açılmasını müteakip meclis azalarından bazılarının mezuniyetleri kabul edilmiş ve manisa mebusu Hikmet Beyin Maarif Vekâletine tayin edildiğine dair Riyaseticümhur tezkeresi ile Afyon Karahisar mebusu Ruşen Eşref Beyin Riyaseticümhur kâtibi umumîliğine tayin edilmesi dolayısiyle meclis azalığından vaki istifası okunmuştur. Trabzon mebusluğuna seçilen Fatin Beyin intihap mazbatası kabul edilmiş ve mumaileyh ile Elâziz mebusluğuna intihap edilmiş olan Fuat ve Fuat Ziya Beylerin tahlifleri yapılmıştır.

Yapılan intihabat neticesinde encümenlere ayrılan mebuslar şunlardır:

Adliye encümenine:

Münür (Çorum), Salâhattin (Kocaeli), Raif (Trabzon), Haydar (Antalya), Numan (Antalya) Süreyya (Aksaray), Vasfi Mehmet (Balıkesir), Osman Niyazi (Çanakkale), Hasan Hayri (Edirne), Şeref (Edirne), Abdülhak (Erzincan), Yusuf Ziya (Eskişehir), Mehmet Nazif (Kars), Sait Nazmi (Kayseri), Ragıp (Kocaeli), Sırrı (Koyna), Tevfik Fikret (Konya), Refik Şevket (Manisa), Nazım (Tokat), Hamdi (Yozgat) Beyler.

Bütçe encümenine:

Mustafa Şeref (Burdur), Kâzım Hüsnü (Konya, Mükerrem (İsparta), Süreyya Tefik (Tokat) Ali (Afyon), Yahya Galip (Ankara), İhsan (Beyazit), Doktor Galip (Bursa), Dokor Mustafa (Çorum), Faik (Edirne), Hasan Tahsin (Elâziz), Asım (Erzurum) Aziz (Erzurum), Nuri (Gaziantep) Kâzım (Gireson), Sadettin Rıza (İstanbul), Ahmet Hilmi (Kayseri), Mehmet Nihat (Kırklareli) Şevket (Kırklareli), Turgut (Manisa), Recep Zühtü (Sinop), Rasim (Sıvas), Remzi (Sıvas), Süleyman Sırrı (Yozgat) Beyler, Kâzım Paşa İzmir.

Dahiliye encümenine:

Cemil (Tekirdağ), Faik (Tekirdağ), Şükrü (Çanakkale), Halit (Burdur), Ali Münif (Adana), Esat (Amasya), İsmail Hakkı (Amasya), Rasih (Antalya), Emin Fikri (Bursa), İsmail Kemal (Çorum), Münür (Gireson), Mehmet (Kütahya), Abdülmuttalip (Malatya), Vasıf (Malatya), Hasan Reşit (Muş), Galip (Nigde), Ahmet İhsan (Ordu), İsmail (Ordu) Esat (Rize), Zühtü (Samsun) Vasfi Raşit (Şibinkarahisar), Faik (Trabzon), Halit (Zonguldak) Rafet (Zonguldak), İzzet Ulvi (Afyon) Beyler.

Hariciye encümenine:

Mahmut (Siirt), Necmettin Sadık (Sıvas), Zeki Mesut (Diyaribekir), Cevat Abbas (Bolu), Falih Rıfkı (Bolu), Fazıl Ahmet (El aziz), Saffet (Erzincan), İbrahim Tali (İstanbul), Salâh Cimcoz (İstanbul), Halil (İzmir), İbrahim Süreyya (Kocaeli), Reşit Saffet (Kocaeli), Yakup Kadri (Manisa), Nebi zade Hamdi (Trabzon) Beyler.

İktısat encümenine:

Şakir (Edirne), İsmail (Şıbın karahisar), Akosman zade İzzet (Afyon), Şeref (Ankara), Şükrü (Bolu), Doktor Rasim Ferit (Bursa), Rüştü (Bursa), Emin (Eskişehir), Ebip Servet (Gümüşhane) Ahmet Hamdi (İstanbul), Akçura oğlu Yusuf (İstanbul), Alâattin Cemil (İstanbul), Hasan Vasıf (İstanbul), Yaşar (İstanbul), Ahmet Sadettin (İzmir), Tahsin (Kastamonu), Hasan Cavit (Rize), Hasan (Zonguldak), Ragıp (Zonguldak) Beyler.

Millî Müdafaa encümenine:

İhsan (Gireson), Kâzım (Diyaribekir), Naci (Cebelibereket), Muhittin (Kars), Ali Fuat (Konya) Paşalarla, Mahmut Nedim (Malatya), İbrahim (Bilecik), Salih (Bilecik), Ahmet Saffet (Elâziz), Fuat Ziya (Elâziz), Kılıç Ali (Gazi antep), Şevket (Gümüşhane), Faik (Kars), Ali Rıza (Kastamunu), Lütfi Müfit (Kırşehir), Rasim (Kütahya), Recai (Ordu), Hüsnü (Tokat), Mustafa Vasfi (Tokat), Alî Saip (Urfa) Beyler.

Teşkilâtı esasiye encümenine:

Yunus Nadi (Muğla), Hakkı Tarık (Giresun), Asım (Artvin), Doktor Mazhar (Aydın), Doktor Reşit Galip (Aydın), Tahsin (Aydın), Asaf (Bursa), Necip Ali (Denizli), Mahmut Esat (İzmir), Mehmet Nazif (Kars), Doktor Fuat (Kırklareli), Yusuf Kemal (Sinop), Celâl Nuri (Tekirdağ), Mehmet Emin (Urfa) Beyler Ali Fuat Paşa (Konya).

Nafia encümenine:

Etem (Samsun), Aziz Sami (Erzincan), Osman (Manisa), Rasih (Antalya), Cevat (Çanakkale) Ali oğlu Ahmet (Eskişehir), Hakkı (İçel), Hasan Hüsnü (İsparta) Hakkı (Kütahya), İbrahim (Kütayha), Süleyman Fikri (Mersin) Halit (Niğde), Doktor Asım (Samsun), Mahmut Rasim (Tekirdağ), Baha Tali (Kars) Beyler.

Maarif encümenine:

Nafi Atuf (Erzurum), İbrahim Alâettin (Sinop), Haydar (Afyon), Aka Gündüz (Ankara), Talât (Çankırı), Osman zade Hamdi (İzmir), Naim Hazım (Konya), Ferit Celâl (Mersin), Kılıç oğlu Hakkı (Muş), Hamdi (Ordu), Rahmi (Sivas), Şemsettin (Sivas), Sadri Maksudi (Şıbın karahisar), Halil Nihat (Trabzon) Refet (Urfa) Beyler.

Maliye encümenine:

Hasan Fehmi (Gümüşhane), Kemal Turan (İsparta), Enver (Balıkesir), Adnan (Aydın), Pertev (Balıkesir), Zülfi (Diyaribekir), Emin (İçel), Hamdi Mustafa (İstanbul), Refik (Kastamonu), Kâzım (Konya), Tahsin (Konya), Tahir (Manisa), Mitat (Maraş), Behçet (Urfa), Kâmil (İzmir) Beyler.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet encümenine:

Doktor Fikri (Erzurum), Bakteriyoluğ Refik (Bursa), Doktor Nazifi Şerif (Antalya), Doktor Cemal (Antalya), Muzaffer (Balıkesir), Doktor Emin Cemal (Bolu), Doktor Kâzım (Denizli), Necip Asım (Erzurum), Doktor Subat (Kastamonu), Reşit (Kyseri), Doktor Hilmi (Malatya), Doktor Saim (Manisa), Hüseyin Avni Muğla, Ahmet Vefik (Niğde) Beyler ve Hakkı Şinasi Paşa (Erzurum).

Ziraat encümenine:

Mustafa Rahmi (İzmir), Yaşar (Aksaray), İsmail Hakkı (Bolu) Arukoğlu Damar (Adana), Ömer Resul (Adana), Muslihittin Abdullah (Ankara), Nabi Rıza (Çorum), Emin Aslan (Denizli), Yusuf (Denizli), Nafiz (Erzurum), Cafer (Eskişehir), Mitat (İstanbul), Ömer Kâmil (Kars), Halil (Kastamonu), Halil (Kocaeli), Ahmet Hamdi (Konya), Mustafa Lütfi (Konya), Nuri (Maraş), Hulûsi (Sinop), İsmail Mehmet (Sivas) Beyler.

Gümrük ve İnhisarlar encümenine:

İsmail (Çorum), Şevket (Ordu) Cemal (Afyon), Fuat Şahin (Aydın), Hasan Basri (Cebelibereket), Bekir Karamehmet (Çorum) Serdar Ahmet (Kırşehir), Talât Haşim (Malatya), Kâni (Manisa) Naki (muş), Emin (Samsun), Mehmet Hacı Yunus (Samsun), Resai (Tokat), Daniş (Trabzon) Beyler.

Meclis gelecek berşembe günü toplanacaktır.

Filistinde tabii hayat başladı

Kanlı hadiselerin hedefi Yahudiler değil, Ingiltere

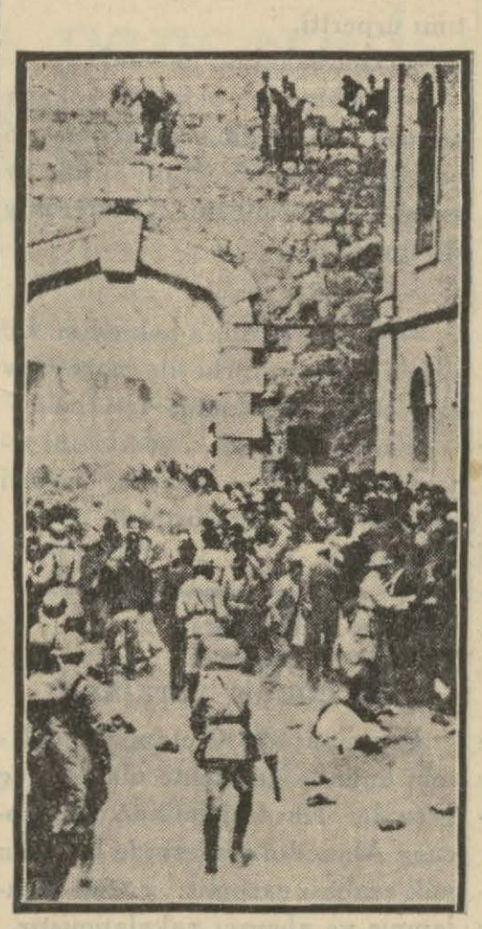

Hadiseler esnasında alınmış bir resim

Kudüs, (Hususî) — Filistinde sükûnet teessüs etmiş gibidir. Umumî grev bitmiş, iş hayatı yeniden başlamıştır. Bu itibarla son haftaların hadisatını iyice tetkik imkânı hasıl olmuştur. Her şeyden evvel tahakkuk eden ve İngilizler tarafından da tasdik olunan bir nokta, Filistin halkının hislerinin Yahudilerden fazla Ingiltere-nin aleyhinde olmasıdır. Bu sefer-ki iğtişaşlar esnasında Yahudiler-den bir kimseye dokunulmamıştır. Hattâ iğtişaşlar esnasında Yahudiler aleyhinde her hangi bir teza-hür vuku bulmamıştır.

Keyfiyetin bu mahiyette olması İngilizleri düşündürüyor. İngiltere hükûmeti ve Filistin fevkalâde komiseri son zamanlarda Arap çiftçilerine ve orta sınıflarına yardım için bir takım tedbirler aldıkları için, Arapların bu hattı hareketi onları son derece memnuniyetsizliğe oğratmıştır.

Arapların istiklâl fırması ile Arap gençleri fırkası, İngiltere-den tamamiyle ayrılmak fikrindedirler. Onun için bunlar son hadiselerden istifade ederek bütün Araplık âlemini İngiltere aleyhine harekete geçirmeğe çalıştılar ve aşağı yukarı muvaffak oldular.

Hali hazırda Araplığın en belli başlı merkezi Bağdattır. Buna sebebiyet veren en mühim âmil, Bağdat hükûmetinin Asurîleri tedip ve tenkil hususunda müstakilâne hareket etmesi idi. Bu hareket sayesinde bütün Araplar, Irakın, İngiliz nüfuz ve tesirini sarsmağa muvaffak olduğunu anladılar ve aynı hattı hareketi takibe karar verdiler.

Filistin Araplarının en mühim hedefi bu idi. İngiltere hükumeti ve mandası, Filistin araplarını memnun etmeği bir kere daha tecrübe edecek ve Yahudilerle Araplara müsavi muamele yaparak ve müsavi istifadeler temin ederek Arapları elde etmeğe çalışacaktır.

Afgan Kralı Nadir Han öldürüldü

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

tanınmıştır. Efganistan ilk defa olarak haricî münasebetlerini bizzat idare ediyordu. Daha evel Efganistanın haricî siyaseti İngilterenin elinde bulunmakta idi.

Nadir Hanın memleketine ifa ettiği ikinci büyük hizmet, memleketini Saka zade Habibullah Han namındaki gasıbın elinden kurtarmasıdır.

Amanullah Hanın Efganistanda açtığı teceddüt devri, memleketin dahilindeki mürteci unsurların ona karşı aleyhtarane hisler beslemesine sebep olmuştu. Tam bu sırada Saka zade namındaki bir sergerde bir kaç yüz kişinin başına geçerek Amanullaha karşı isyan bayrağını kaldırmış, Kâbili basarak Amanullahın şehri bırakıp gitmesine saik olmuş, aylarca devam eden dahilî harplerden sonra Amanullah Han, memleketini terke mecburiyet hissetmişti.

Amanullah Hanın mücadeleden meyus bir halde memleketini bırakıp Avrupada ikamete karar verdiği sırada Nadir Han Paristen kalkarak memleketine döndü ve adım adım mücadele ederek Efganistanı köy köy, şehir şehir gasıp Saka zadenin elinden istirdada muvaffak oldu.

Nadir Han, bu muvaffakıyeti kazanmasından sonra Efgan milletinin rıza ve muvafakatiyle Efgan tahtına oturdu ve Saka zadenin pek kısa süren, fakat Efganistanı için için kemiren, oradaki bütün yenilikleri imha eden, bütün yeni müesseseleri yıkan, hazinesini israf ve telef eden saltanat devrinin tahribatını telâfi ile meşgul oldu.

Nadir Han, mutedil bir tecedddüt tarafdarı idi. Bu suretle mutaassıp kütleleri, aleyhtarane harekete geçmekten alıkoyuyor, ve memleketi adım adım yükseltmeğe muvaffak oluyordu.

Nadir Han, kısa süren hükümdarlığı esnasında birçok yeni müesseseler, hastaneler açmağa, Efganistanın dahilî ve haricî vaziyetini ıslaha muvaffak olmuştu.

Bununla beraber bir kaç ay evvel, Berlin sefiri olan biraderinin katli, Efganlılar içinde ona aleyhdar olan bir parti bulunduğunu gösteriyordu.

İhtimal ki bu defa da onu öldürmeğe muvaffak olanlar da aynı partiye mensupturlar. Fakat bu esrarengiz partinin kim hesabına çalıştığı meçhuldur.

Nadir Hanın yerini oğlu ve veliahti işgal etmiş bulunuyor.

Bu katil hadisesinin Efganistan dahilinde bir takım teşevvüşlere sebebiyet verip vermiyeceği şimdiden kestirilemez.

Ankarada

Ankara, 9 (A.A.) — Bu sabah aldığımız kısa bir haber Efgan kralı Nadir Şah Hz. nin dün bir sui kast neticesi öldürüldüğünü bildirmekte idi. Hadise etrafında başka bir malûmat bulunmaması dolayısıyle kaydı ihtiyatla telâkki ettiğimiz bu şayanı teessüf haber üzerine Efganistan sefaretinden keyfiyeti sorduk. Efgan sefareti hadisenin vukuunu teyit ettiler. Nadir Şah Hz. nin mahdumları Mehmet Zahir Hanın tahta çıktığını ve bütün Efganistan halkının kendisine tebabiyet ettiğini bildirmiştir. Bütün vekâletler şehrimizdeki sefaretler bayraklarını matem alâmeti olarak yarıya indirmişlerdir

Bern elçimizin çay ziyafeti

Bern,8 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bugün Cemal Hüsnü Bey Bernde Belvue otelinde İsviçre hariciye nazırı M. Mottanın şerefine 34 kişilik bir ziyafet verdi. Ziyafette maliye nazırı, Arjantin, Portekiz, Çekoslovakya, Venezuellâ sefirleri, hariciye ve maliye nazareti erkânı ve refikaları ve bazı gazeteciler vardı. Ziyafetin sonunda M. Motta reisicümhur Hz. ile Türkiyenin saadetine kadehini kaldırdı.

Cemal Hüsnü Bey İsviçre ile reisi hükûmetin saadeti temennisiyle cevap verdi. Ziyafet gayet samimî olmuş ve memleketimizde on sene zarfında yapılan faaliyetlerden takdirlerle bahsedilmiştir.

Cemal Hüsnü Bey yarın da İsviçre reisicümhuru ile gelen Fransız büyük elçisinin şerefine bir ziyafet verecektir.

Sabık Kral Amanullah

Londra, 9 (A.A.) — Royter ajansına Romadan bildiriliyor:

Romada hüküm süren umumi zanna göre sabık kral Amanullah Efgan milleti tarafından umumiyetle arzu edilmiyecek olursa, Efganistana dönmiyecektir.

SİNEMA

"Artistik" deki Film

Tavberle Kiyepuradan Sonra Jozef Şmit:

Şarkı Söylüyor!

Tenor Jozef Şmitle Şarlotte Ander yanyana

Viyanadaki ilk filmi gösterilir gösterilmez, dört bir tarafta bir denbire meşhur olan tenor Jozef Şmitin "Dünyayı dolaşan şarkı,, isimli ilk filmi, bu hafta "Artistik,, sinemasında gösteriliyor.

Filmin mevzuu, sesi coşkun bir tenorun talihini..... ve talihsizliğini isthdaf ediyor. Mevzuda, Rikardo isminde genç bir tenor, Nina isminde bir gramofon ve plâk satıcısı kızı sever. Sevimli ve hoş kız da, tenorun yalnız coşkun akisli sesini... Çünkü, Rikardo, yakışıklı değildir. Kısa boylu, ufak tefek yapılı...

Filmin bir yerinde, kız, plâğını hayranlıkla dinlediği ve henüz tanımadığı tenora şöyle der:

— Kim bilir, ne harıkulâde adamdır!

Dükkânda müşteri vazıyetinde olarak bulunan tenor, acı acı gülüyor:

— Belki de ufacık bir adamdır!

Kız, şu cevabı verir:

— Napolyon da küçük bir adamdı!

Fakat, bu söze rağmen, ümide düşen, böyle bir kız tarafından sevilebileceğini sanan Rikardo, sevilmez. Kız, onun boylu boslu, yakışıklı arkadaşı Rigoyu tercih eder. İnkisar.... Yeis.... Derin tessür.. Nihayet sesin temin ettiği şöhret, takdirlerle, alkışlarla avunmak.. Mevzuun bağlanışı da böyle.

Mevzu, kısa boylu, ufak tefek bir adam olan Jozef Şmitin çevirdiği bir film için, uygun bulunmuştur. Bu suretle, onun perde üzerinde görünüşü karşısında edinilecek intibaın menfi olması ihtimali, ortadan kaldırılmıştır. O, kendisi "Ben, çirkinim!,, diyor, bu euretle simpati uyandırıyor. Hattâ, bir dereceye kadar dediğinin aksi mülâhazayı ileri sürebilecek bir vazıyet ortaya koyuyor.

Diğer taraftan kız tarafından sevilen onun boylu boslu, yakışıklı arkadaşı rolünde Viktor dö Kova, filmde birçok kimse tarafından aranan böyle bir tip yerini boş bırakmıyor. Bu eksiklik te bu suretle giderilmiştir. Nina rolünü sevimli, hoş yıldız Şarlotte Ander, sade ve tabiî oynayışıyla benimsemiştir. Rıkardoyla Rigonun babacan arkadaş'arı Simoni rolünde Frist Kambers var.

Rejisörü Rişart de Osvald olan bu filmde, Venedik şehrinin muhtelif manzaraları yer yer görülüyor. Radyo müessesesi direktorunun odasına girmeğe muvaffak olamıyan henüz tanınmamış tenorun, kapıcı, kapıdan uzaklaştığı halde odaya girmiyerek, ansızın salonda yüksek sesle şarkı söylemeğe başlaması, kulağına gelen bir söz le cesaretini toplıyarak, bu suretle yükseliş atılışı yapması, iyi düşünülmüştür. Seyirci, onun fırsattan istifade ederek oraya gireceğini sanırken, vazıyet başka türlü oluveriyor.

Bunları bir tarafta bırakarak, ses bahsine gelelim. Zaten asıl ses için yapılmış bir film... Kısaca, ses mükemmeldir, demek yerinde..... Coşkun akisli, yüksek, kuvvetli ve güzel ses... Rişard Tavber ve Jan Kiyepuradan sonra Jozef Şmit... Yeni bir ses şöhret... ve kıymeti!

Filmde sesin sık ve bol işitilebilmesi için, vesıleler hazırlanmıştır. Jozef Şmit, "Afrikalı kadın,, operasından bir parça, daha birçok besteler, şarkılar söylüyor. Bu arada Hans May tarafından bestelenmiş olan "Dünyayı dolaşan bir şarkı, hoşunuza gidecek olan bir şarkı,, güfteli şarkı, fi'me kısmen ismini vermiştir. Bunu ve aynı bestekârın "Sorma,, güfteli şarkısını, Jozef Şmit bu filmde söylerken, sesle beste güzelliği, tatlı ve zevk verici tarzda birleşiyor.

Tenor Jozef Şmit, şimdi bütün Avrupa memleketlerinde kendisinden hemen ara vermeden bahsedilen, hakkında sütun sütun yazılar yazılan bir tenordur. Muhtelif memleketlerde fevkalâde rağbet gören konserler veriyor.

Tarihî Filmde

Fredrik MARŞ

Romalı Markus Superbus Rolünde OYNUYOR!

Fredrik Marş, burada "Roma ateşler içinde,, ismi altında gösterilen rejisör Sesil B. dö Milin vücude getirdiği filmde, Markus Superbus rolünü oynuyor. Onun Romalı olarak rol yapışından bahseden bir Alman mecmuasında, artistin Romalı tipini kuvvetle benimsediğinden bahsedıldı. Zaten bu filmden bahsedilirken, daha ziyade Fredrik Marş üzerınde duruluyor.

Fredrik Marşın bu filmde Romalı tipini kuvvetle benimsediğinden bahseden Alman mecmuası, tavır ve çehre ifadesini gözden geçirerek, onda, on iki sene evel "Firavnin karısı,, filminde Firavn rolünü yapan Harri Lidke ile tavır ve çehre ifadesi benzerlığı bu-

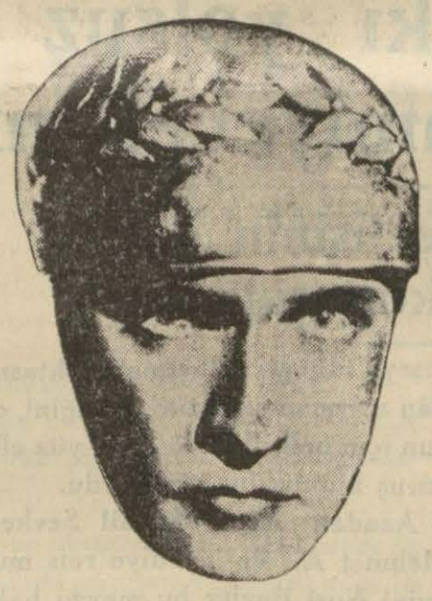

Fredrik Marş, Markus Superbus Rolünde

luyor. Bu husustaki yazıda şöyle deniliyor: "Aynı keskin ve cesaretli bakış, aynı burun, irade sağlamlığına delâlet eden aynı ilerlek çene... İki artist te, işaret ettiğimiz rollerınde tamamıyle eskı asırların adamı olmuşlardır. İnsanın, adetâ Fredrik Marşın Harri Lidkeyi on iki sene evelki filmde görerek taklit ettiğin, ona benzemek çin uğraştığını iddia edeceği geliyor. Fakat, elde böyle bir iddiayı ispata yarıyacak hiç bir delil yok.. Hattâ, Fredrik Marşın, senelerdenberi gösterilmiyen Harri Lidkenin eski filmini bir defa olsun gördüğü bile pek muhtemel değil... .

Şu halde? Bu, taklit suretiyle değil, kendiliğinden eş oluverişten ibaret. Muhakkak, ki ikisinde de zamanla değışmemış tip görünüşü, beraberlikle, var!,,

"Roma ateşler içinde,, ismi altında olarak bu hafta "İpek,, ve "Melek,, sinemalarında aynı zamanda gösterilen filmde, Fredrik Marştan başka Şarl Logtonla Elisa Landi ve Klodet Kolber rol almışlardır.

"Saray" daki Film

"Şehvet Adası" nda Don Joze Mojika:

Şarkı Söylüyor!

Mojika, Şarkı Söylerken, Kızlar Raksediyor

"Saray,, sinemasında, bu hafta Don Joze Mojika, Konşita Montenegro ve Mona Marisle bir arada "Şehvet adası,, filminde görünüyor.

Don Joze Mojika, bir çok yerde olduğu gibi, İstanbulda da hoşa gidiyor. Geçende buraya geldiği ve Saray sinemasında konserler verdiği zaman nasıl hararetle karşılandığı, henüz hatırlardadır. Onun konser verdiği sıralarda, sinema önündeki kaldırımda, resim çıkarttığı sırada fotorğrafhane kaldırımında, hulâsa otel, lokanta, dükkân, ayak bastığı ve basacağı kestirilen her binanın önünde biriken kalabalığı yarıp geçebilmek güç bir iş oluyordu. Büyükadaya gittiği gün, gidiş gelişte vapurun onun oturduğu tarafa yattığı, o zaman yazılmıştı. Don Joze Mojika burada da işte bu kadar ağır basıyor!.

Onu yakışıklı ve sevimli bulara rak sevenler de var, film artisti olarak beğenenler de var, sesi için takdir edenler de.... Biz, bu ses bahsinde duralım. Şüphesiz Don Joze Mojika, zevkle dinlenilebilecek ılık, tatlı akışlı ses sahibidir.

Gösterilen "Şehvet adası,, filminin mevzuu, "Cennet adası,, denilen yerde geçiyor. Sıcak havalı, acaip nebatlı, yarı çıplak dolaşılan yerde... Muhit, çalgı, raks, nağme... her şey ekzotik.... Böyle bir muhitte görünen ve ılık, tatlı akışlı sesi olan muğanninin, kâfi derecede zevkalınarak dinlenileceği şüphesiz.....

Üstelik, bu sevgi ve ihtiras mevzulu filmde, Konşita Montenegro ve Mona Maris de, Don Joze Mojika ile beraber.

Amerikalıların King-Kong Filmi Almanyada Yasak Edildi, Sonra

EDGAR VALLAS IN FİKRİ

"King - Kong" Filminde Kule, Tayyare ve Goril

Edgar Vallas tarafından verilen bir fikir esas tutularak Amerikalılar tarafından ortaya konulan "King — Kong,, isimli film, Almanyada bir müddet evvel, mevzuu zararlı görülerek yasak edilen filmlerden biridir. Yakında İstanbulda gösterilecek olan bu filmin Almanyada gösterilmesine son günlerde müsaade edilmişse de, daha evvel bazı kısımları çıkarılmıştır. Bundan başka, verilen katî karara göre, filmi gençlerin görmesi yasaktır.

Hikâye

1-Uyandır 2-Reklâm

Yazan : IZZETOGLU

1 - Uyandır

— Bu vagonun biletçisi siz misınız?.

— Evet efendim.

— Rica ederim, beni Eskişehirde uyandırınız.

— Peki efendim.

— Uykum çok ağırdır. Seni belki de kovarım. Ama siz zorlayın ve beni indırın. İtirazlarıma kulak asmayın. Ben çok aksi, çok lânet uyanırım. Hiç kulak asma, kolumdan tutunuz, bacağımdan çekiniz, indiriniz... Al size bir lira bahşiş.

— Teşekkür ederm efendim.

Bey vagonuna girdi, uzandı, uyudu. Birden gürültüyle uyandı, gözlerını açtı, bir de pencereden ne baksın?... İzmitteler!.. Hemen biletçiyi yakaladı:

— Yahu hani beni uyandıracaktın?.

— Haberim yok.

— Sen bunadın mı?. Ankaradan daha trene binmeden evvel, beni Eskişehirde indirmeni rica ettim. Aksileşırım, aldırma, indir dedim, bir lira da bahşiş verdim.

— Ha!... O yolcuyu indirdim efendim. Çırpınıyor, tepınıyor, küfrediyor, inmek istemiyordu, kolundan tuttum, bacağından çektim, tam tren kalkarken zorla indirdim... "Ben İstanbula gideceğim,, diye bağırıp duruyordu..

2 - Reklâm

Ali Vehbi, parmağı sarılı, inliyerek muayenehaneye girdi. Doktorun karşısına çıktı.

— Merhaba doktor bey, beni arkadaşınız Cemil bey gönderdi.

— Memnun oldum. Cemil ne âlemde?.

— İyidir. Size çok selâmı var. Benim parmağımdan mutzarip olduğumu görünce:

"Haydi, dedi, doktor Perteve git de, tedavi etsin.,,

— Uzatın elinizi bakayım.

Ali Vehbi parmağının sargısını çözdü:

— İşte doktor.

— Dolama!... Ama fena bir dolama.

— Demeyin!.

— Bu nevi dolamalar, sukütane dir. İhtilât yapar flegmon olur..

— Eyvah!.. şarkı söyliyemiyeceğim.

— Siz şarkı mı söylersiniz?.

— Evet doktor, hanendeyim.

— Sesiniz güzel midir?.

— Oldukça iyıdır doktor.

— Şimdi duyarız.

Parmağı tuttu, sıktı.

— Ali Vehbi sıçradı..

— Aman... Aman.. Aman doktor... Canım doktor... Dayanamıyorum.

— Bu kadar bağırmayın, hastaları telâşa düşüreceksiniz.

— Affedin... Elimde değil.. Şimdi ne yapacaksınız?.. Sıkmayın doktor... Ay ay ay ay.. Vay vay vay vay... Bittim aman.. Aman aman. Ne azap yanıyorum. .

— Bağırmayınız efendim.

Doktor bir neşter aldı.

Ali Vehbi gene fırladı:

— Bu da ne?.. Ne yapacaksınız?.. Aman doktor... Canım doktor..,

Parmağı bir mengeneye sıkışıp kaldı.

Ve bangır bangır haykırdı.

Bir asistanla iki hasta bakıcı koşarak geldiler.

Doktor güldü:

— Biraz çizdim diye haykırıyor. Canı pek tatlı.

Yarım saat sonra Ali Vehbinin çıbanı temizlenmiş, yıkanmış, sarılmıştı.

Hemen bir kahveye girdi, bir zarf kâğıt aldı ve tanıdıkları bulunan gazetelere şu haberi yazıp yolladı:

"Meşhur hanendelerimizden Ali Vehbi bey, dün (Can kurtaran hastanesi) nde bir konser vermıştır.,,

Ali Vehbi ,rklâm fırsatını kaçırmazdı.

Toplantılar

Farmakologlar arasında

Türk Farmakolog Birliği Reisliğinden:

10 — 12 — 1933 cuma günü saat 14 te İstanbul Halkevinde senelik toplantımız yapılacağından muhterem meslektaşlarımızın gelmeleri rica olunur. Ruzname şudur:

1 — Senelik raporun okunması, 2 — Hesap müfettişlerının seçilmesi; 3 — Encümen azaları seçilmesi, 4 — Serbest mevzular.

Aptülhamidin Yaveri Keçeci Zade

İzzet Fuat Ps.nın hatıraları

Berlindeyken fayton içinde dik bıyıklı bir zabitin geldiğini gördük. Bu imparator "Vilhelm" idi.

— 27 —

Ben Pariste Sensir mektebinde okuduğum için harbiyeden yetişmedığımı, gayet tabiî olarak temas etmediğim veyahut aynı yerde vazife aldığım zevatın beni tanımamakta haklı olduklarını söyledim.

Berlindeyiz ..

Trenımız Berlin istasyonuna geldığı zaman hayret içinde kaldık. O muazzam Berlin garı kâmilen Osmanlı ve Alman bayrakları ile süslenmıştı. Büyük bir kıt'a asker bize resmi selâmı ifa için garda mevki almışlardı.

Trende bizi karşıladılar. Gara indığımız zaman en evvel ve en çok gözüme çarpan, Alman neferlerinin kıyafetleri, askerî terbiyelerinde göze çarpan intizam ve fevkalâde kuvvetli disiplin idi. Meftuniyetinim gizlyemedğim için Nizamî paşaya derhal bu ilk intibaı söyledim.

— Bak gördün mü haklıymışım dedi.

Evet haklıymış. Cidden pek hoşuma gitti. Böyle bir hali başka bir yerde hatta pek sevdığım Fransız odrusunda görmedığımı daha doğrusu göremedığımı itiraf ettim.

Berlin garında bizi selâmlıyan heyet arasında asıl mihmandarımız ve kayserin pek çok iltifatına mazhar olan binbaşı Holzen bulunuyordu. Bu zat benim de çok hoşuma gitti. O kadar şen, o kadar şakacı ve o kadar bilgili bir askerdi ki...

Bizi karşılarken daha ilk dakikada bizde sempati uyndırdı. Büyük bir merasimle gardan çıktık. Biraz da yorgun olduğumuz için doğruca misafir edileceğımız (Kayzer Hof) oteline vardık.

Otelde bize ayrılan daireler çok muhteşemdi. Pariste bile emsaline nadir olarak tesadüf edilen bir otelde istirahat etmemek imkânı var mı?.

Biraz istirahatten sonra bizim dostumuz ve mihmandarımız (Holzen) geldi. Kendisi bize daha istirahat edıp etmıyeceğimizi sordu. Vazıyetımızden artık tam derecede yorgunluğumuzu aldığımız görünüyordu. Biz gülmeye başlayınca:

— Haydi.. dedi.. Biraz gezinti yapalım.. Açılırsınız. Arabada Nizami paşanın oğlu Osman Nizami beyle ben ve bir de Holzen vardı.

Açık, güzel ve şık bir araba tam benim istediğim ve beğendiğim güzel atlar..

Berlinin en meşhur caddesi olan (Ihlamurlar) da geziyorduk.

Arabada karşımızda oturan mihmandarımız bize mütemadiyen tafsilât veriyor ve kendi tatlı şive siyle bunlara hikâyeler ilâve ederek bizim mütemadiyen alâkamızı celbetmiye çalışıyordu.

Yol çok güzeldi... İki taraftan gelip geçenleri, arabalıları görünce tam bir modern memlekette yaşadığımı hissediyor ve adeta içimden gıpta ediyordum.

Bir aralık bilmem nasıl oldu? Uzaktan yıldırım süratile bir araba gelmeye başladı. Bu bir fayton du. Faytonun içinde başı çelik miğfer ve üzerinde de kanatları a çılmış bir kartal kuşu olan bir zabit vardı. Bu zabit sert ve dik bıyıklarını kaldırmış, kaşlarını çatmıştı. Bizim arabayı görünce birdenbire hayvanlarının dizginlerını çekti ve arabayı yavaşlattırarak bizim arabamıza doğru baktı. Holzen birdenbire selâm aldı. Bu selâm çok teklıfsızce ve mültefitane olduğu için bizim de hoşumuza gitti. Biz de selâm verdik. O selâmı aldı arabasını sürdü ve geçti. Bu adamın kim olduğunu öğrenmek için Holzene sordum.

— Kimdir?.

Bu sualımıze karşımızda oturan alman zabiti sanki demır dişli ve çelik dilli bir ağızdan çıkan bir nameyle göğsünü kabartarak kısaca:

— Kayzer!... cevabını verdi.

Meğer bu zat Almanya imparatoru haşmetlû İkinci Vilhelmmiş!. O gün geç vakte kadar dışarda gezerken hep gözümün önüne büyük bir imparatorun korkmıyarak, ürkmeden yalnız başına tek bik arabada gezmesı geliyordu. Sonra bunu Abdülhamidin hareketiyle mukayese ediyordum. İki imparator... Biri bir fert gibi serbest geziyor, memleketi için çalışıyor.. Diğeri haremden selâmlığa bir ordu asker le geçiyor. Korkuyor, milletten ürküyor.

Teşrifatsız üç gün

Otelde teşrifatsız olarak tam üç günlük geçen ömrümüz muhakkak ki hayatımın en tatlı, en zevkli olarak geçen üç günüdür.

Bu hayatı belki istemiyenler de olur. Fakat ben sırası gelmişken anlatayım. Otelde geçen günler.. Günde üç defa mükellef, mutantan muhteşem, velhasıl kelimenin bütün manasıyle muazzam bir sofra..

(Devamı var)

Mezbahadaki yolsuz sarfiyat ödenmiyecek mi

İstanbul Şehir Meclisinin dünkü toplantısında konuşulanlar

İstanbul Şehir meclisi dün birinci reis vekili Cadrettin Ferit Beyin reisliği altında toplanmıştır. Geçen celsenin zaptı okunup kabul edildikten sonra Doktor Tevfik Salim Paşanın Şehir meclisi azalığından istifa ettiğine dair olan tezkeresi okunmuş, istifa kabul edilmiştir.

Azadan Pariste bulunan Refika Hulusi Behçet Hanımın bu devre içtimalarına iştirak edemeyeceği ni ve mezun sayılması isteğini bildiren tezkeresi okunmuş, kendisine bu devre müddetine izin verilmiştir.

Mülkiye encümeninin Burgaz adasının Çınarcık sokağında bir pazar yeri açılması muvafık görüldüğüne dair olan mazbatası kabul olunmuştur.

Konservatuvarımıza bir zamandanberi ecnebi talebe de devam etmektedir. Konservatuvar müdürlüğü, ecnebi talebeden de Türk talebeden olduğu gibi ayda 150 kuruş mu, yoksa daha fazla mı ücret alınması hususunda tereddü de düşmüştü. Yeni yapılmakta olan talimatnamede ecnebi talebenin Türk talebeden fazla ücret vermesi lâzım geldiği yazılı olduğu için konservatuvar müdürlüğü nasıl hareket etmesi lâzım geldiğini belediye reisliğinden sormuş, belediye reisliği meseleyi Şehir meclisine, orası da mülkiye encümenine havale etmişti.

Mülkiye encümeninin hazırladığı mazbata okundu. Encümen, ecnebi talebe ile vatandaşları müsaveseye rağbeti celbetmek noktasın dan ayırmamak lâzım geldiğini, onun için onlardan da ayda yüz elli kuruş alınmasını söyliyordu.

Azadan Avni, İsmail Şevket, Mehmet Ali ve belediye reis muavini Nuri Beyler bu mevzu hakkında söz söylediler. Nuri Bey meselenin bir karara bağlanmasını ve icra makamına vuzuhla hareket imkânının verilmesini istedi. Öteki hatipler Türk konservatuvarında okumak için ecnebi talebenin müracaat etmesinin Türk sanati namına sevinilecek ve teşvik edilecek bir hadise olduğunu, bu itibarla ecnebilerden fazla para alınmasının doğru olmadığını söylediler.

Yapılmakta olan talimatname henüz meclise gelmediği için onun bir maddesinde şöyle veya böyle yazılı olmasının icra makamını tatbikatta tereddüde düşürmesinin doğru olmadığını, şimdilik yeni bir karar alınmasına imkân görülmediği ve eskiden olduğu gibi mu amele yapılması lâzım geldiği kararlaştırıldı.

İstanbul sular idaresinin alım satım ve ihale işleri için tanzim edilen talimatname lâyihası, belediye reisliğinden gönderilmişti. Kavanin ve mülkiye encümenlerine havale edildi. Sular idaresinde teşkil edilen idare heyeti reis ve azalarına ne kadar ücret verilmesi hakkındaki belediye reisliği tezkeresi bütçe encümenine gönderildi.

Mezbahanın 929 senesi hesaplarını tetkik eden tetkiki hesap encümeni, evvelce meclise o sene zarfında orada yolsuz sarfiyat yapıldığını bildirmiş, bu paranın sarfedenlere ödetilmesi lüzumunu ileriye sürmüş, Şehir meclisi bu teklifi kabul etmişti. Şimdi belediye reisliği, meclise gönderdiği bir tekzere ile bu hususta tetkikat yapıldığını, tazmini icap ettirmiyen yeni bir vaziyet görüldüğünü, binaenaleyh meselenin yeniden Şehir meclisine arzedildiğini bildiriyordu.

İsmal Şevket Bey söz alarak: Meclisin bu mesele hakkındaki kararını evvelce verdiğini, şimdi belediye reisliğinin bu karara tiraz mahiyetinde olan mütaleasının tekrar meclise gelmesinin doğru olmadığını, kanun yoluna müracaat edilecekse belediye reisliğinin şûrayı devlete müracaat etmesi lâzım geleceğini söyledi. Avni Bey bu tezkerenin kavanin encümenine havale edilmesini, ret cevabı verilecekse bu cevabın oradan gelmesi muvafık olacağını söyledi. Bu teklif kabul edildi.

Mahkûm olmuş, mahkûmiyetini bitirmiş işçilere belediyece yeniden iş ruhsatnamesi verilip verilemiyeceği meselesi hakkındaki daimî encümen mazbatası tetkik edilmek üzere kavanin ve mülkiye encümenlerine havale edildikten sonra içtimaa nihayet verildi.

Şehir meclisi pazartesi günü saat on dörtte toplanacaktır.

ŞERLOK HOLMES'e KARŞI ARSEN LÜPEN!

VAKIT tefrikası — Numara: 2

Daha topludur. Gözlüğü, bıyıkları uydurma olsun, fakat kendini böyle kupkuru bir adam haline getiremezdi ya,, dedim, sen de onun için şüpheye düştün.

— Ve biz "O mu, değil mi?,, diye şüphe içinde, maamafih bizim İstanbulda, karşısında olmamıza onun ihtimal vermiyeceğinden emin iken o bizi görmüş, tanımış, takip edildiğini anlamış.. Neyse bunları geçelim.

On beş günlük araştırmadan sonra bugün bir kârımız varsa o da Arsen Lüpenin iki senedenberi hâlâ İstanbulda o'duğunu, kendisini bazan bir ermeni kibarı gibi sattığını, arada bir Beyoğlunda göründüğünü öğrenmek oldu.

— Bir de Kadıköy tarafında oturduğunu...

— Hayır, madem ki takip olunduğunu anladı. Arsen Lüpenin takip olunduğu istikamette oturduğuna hükmetmek kabil değıldır.

— O halde?.

— O halde İstanbul polisindeki dostumuz ıkıncı şube âmırının bize failleri yakalanmamış mühim hırsızlık fiilleri hakkında verdiği ip uçlarını takipte devam edeceğiz. Birinden biri mutlaka Arsen Lüpene ait çıkacaktır.

— Fakat Lüpenin iki senedenberi İstanbulda oturmasının başka bir sebebi yok mudur, sanırsın?.

— Vakıâ Pariste çaldığı kont Dobrvadorun vasiyetnamesi onu doyurmaz. Lüpen bu vasiyetnameyi kontun yeğeninin hâlâ 200 bin franga satacağını sanarak şantaj yapıyor. Fakat bizi buraya, vasiyetnameyi bulmiya gönderen müteveffa Kontun yeğeni böyle ne olduğu, kendisine ne bırakacağı malûm olmıyan vasiyetnameye 200 bin frank verecek adam değildir. Ancak Lüpen bunu anlamak istemediği için burada Paristen gelecek parayı beklemektedir. Maamafih Lüpen İstanbulda bir taraftan bu parayı bekler ve kenarda köşede ne bulursa çarparken bir taraftan da kendisini eğlendirecek bir iş bulmuş olsa gerektir.

— Ne gibi iş?..

— Bir kadın, bir aile işi gibi... Kimbilir?..

* * *

Ertesi günlerde otelden sabah erken çıkan Şerlok Holmes gece yarısı geliyordu. Vatson onu ya otelin gazinosunda, yahut birahanede bekliyordu; arada bir sokağa, gezmeğe veyahut kendi salâhiyeti dahilinde tetkiklere çıkarak dönüyordu.

O akşam, ertesi akşam ve bir hafta daha Vatson, Holmesin ağzından bir şey alamadı. Anlaşılıyordu ki, İngiliz bir çok yoruluyor, fakat bir şey bulamıyordu.

Yalnız bir gün Şerlok Holmes gözleri parlıyarak ve yüzü gülerek geldi, otelin lokantasında yemek yerken iki kadeh de şarap içti. Vatson o akşam yeni bir haber alacağından emindi. Fakat sormıyor, bekliyordu.

Şerlok Holmes yemeğini bitirdikten sonra piposunu yaktı ve söze başladı:

— Bugün gene Beyoğlunun en izbe yerlerinden İstanbul tarafının loş sokakalarına, kahvelerine, meyhanelerine kadar bir çok yerleri dolaştıktan sonra akşam üstü Köprüye geldim, Kadıköy iskelesinde durdum. Vapur bekliyenler, vapura binenler ve çıkanlar içinde âşına bir yüz aradım. Bir iki, üç vapur geldi, kalktı. Dördüncüsü gelince köprü üstünde toplanan ve vapura akın eden ahali arasında bir adam gözleri gözlerime döner dönmez, başını çevirdi, bir şey düşürmüş gibi yere eğildi. Üstü başı perişan, hattâ elinde küçük bir çuval taşıyan bir adam... Belliki bir marangoz, yahut bir taşçı ustası... Hiç tanımadığım, karşı karşıya otursak aslâ nazarı dikkatimi celbetmiyecek bir sima..

— O mu?

— Hayır, hiç münasebeti yok. Tıknaz, kara denecek kadar esmer ve kısa boylu... Yani asla o değil.. Fakat bu adamın bakışı ve gayri ihtiyarî başını çevirmesi birdenbire gözlerimi açtı. Tabiî hemen ben de arkamı çevirdim. Başka tarafı veya başkalarını tetkike dalmış gibi yaptım. O vapura girdi. Ben vapurun içini şöyle bir araştırıyor gibi yaparak çıktım, hemen iskelenin üstündeki emanetçiye paltomu, şapkamı bıraktım. Onun yerine gazete kâğıtlarile sarılı bir paketi koltuğuma aldım. Kasket ve ceketim, siyah kenarlı gözlüğüm hiç olmazsa uzaktan manzaramı değiştirdi. Vapura atladım. Yan kamaralardan birine yerleştim. Elimdeki paket bir nevale yığınına benziyordu.

— Herif nerede?

— Her halde ikinci mevkide olacak. Bilmiyorum, fakat muhakkak ki eğer bu onun adamlarından biriyse takip edilmediğine emindi. Haydarpaşa iskelesinde son derece rahat ve müsterih çıktı, yalnız trene binerken, vagonun basamaklarında bir müddet durdu. Arkasına baktı. O zaman elimdeki paket duştu ve eğildim. Kalabalıkta ona hiç görünmedim ve hemen birinci vagona girdim.

İstasyonlarda onun indiğini görmemek korkusile boş bir kompartmanın bir penceresinden ötekine koşuyor, tren durur durmaz her tarafı iyice kolluyordum. Kızıltoprak, Fener, Göztepe, derken Erenköyünde indi. Kendisile beraber inenleri iyice tetkik etti. Hattâ durarak tetkik etti. O zaman bu adamın takipden korkan birisi olduğuna, beni tanıdığına hiç şüphem kalmadı.

— Sen neredeydin o sırada üstadım?

— Henüz vagonda ve camın kenarında... Hattâ tren kalktığı halde ben vagondaydım. İlk hareketi müteakip vagonun diğer tarafından yere atladım. Tren aramızdayken aksi istikamette açıldım.

(Devamı var)

DÜNYA HABERLERİ

1700 Metrelik kulenin alacağı şekil ve bugünkü Eyfel kulesile nisbeti

Otomobil ile göklere çıkılacak!

Pariste üç sene içinde 700 metre irtifada büyük bir kule yapılmasına karar verildi

Pariste 1937 senesinde açılacak olan Cihan sergisi için büyük ve gayet yüksek bir kule inşa edilecği yazılmıştı. Projesini neşretiğimiz bu kule 700 metre yüksekliğinde olacaktır.

Amerikanın en yüksek binasile Pariste Eyfel kulesi üstüste getirilse bile bu irtifaa varamaz. Kulenin temeli muazzam bir garaj olacaktır. Kulenin etrafında inşa edilecek olan helezonî bir yol otomobilcilerin otomobillerile kolaylıkla kulenin en yüksek tepesine çıkmalarını temin edecektir. Uzun müddet, en üst katta kalmak istiyen, otomobilini 400 araba alabilecek hacimde olan garaja bırakabilecektir.

Geceyi yedi yüz metre irtifada geçirmek istiyenler oradaki otelde bir oda tutabilecekleri gibi lokantasında da mükemmel surette yemeklerini yiyeceklerdir.

Kulenin tepesinde yanacak olan fenerin ziyası Belçika ve İngiltere sahillerine kadar görülebilecektir. Kulenin en yüksek noktası rasathaneye tahsis edilmiştir.

Kuleyi inşa edecek olan mühendisin ismi (Freyssinet) dir.

Bir tayyareci "Roket,, le uçtu!

JülVern'in rüyalarından birisi daha tahakkuk etmiş sayılabilir

Baltık denizindeki Rugen adasında ilk defa olarak fevkalâde mühim bir tecrübe yapılmış bulunuyor.

Son derece sıkı bir ketumiyet dairesinde yapılan bu tecrübenin hedefi, Roketle hareket eden bir tayyare ile insan taşımaktı. 24 kadem boyunda çelikten yapılma bir Roketten ibaret olan - tayyare geçen Pazar günü hareket etmiş, altı mil mesafeyi geçmiş, daha sonra hiç bir zarara uğramadan yere inmiştir.

Bu Roketin muhterii, Her Brunu Hişer'dir. Muhteriin kardeşi olan Her Otto Hişer hayatını tehlikeye koyarak Rokete binmiş ve pilotluk yapmıştır.

Bu senenin ilkbaharında buna benzer bir tecrübe yapıldığı sırada Roket kazaya uğramış ve pilot maktul düşmüştü. Onun için bu seferki tecrübe gizli yapılmış bulunuyor. Almanya Harbiye Nezareti tecrübe için lâzım olan her şeyi hazırlamıştı.

Adanın halkı hiç bir şeyden haberdar olmadıktan sonra matbuat mümessilleri de davet olunmamışlardı.

Roket, çok sıkı bir ketumiyet dairesinde adaya taşınmış ve geçen günü tecrübe yapılmıştır. Tecrübeye ancak bir kaç memur şahit oldular.

Seyirciler iki yüz yardalık uzaklıkta durduktan sonra ve pilot bir düğmeye dokunarak harekete geçirdi.

Roket kulakları sağırlaştıran infilâklar içinde ilerledi ve uçtu Roket altı millik bir mesafe katettikten sonra inmeğe başladı. İnerken otomatik bir paraşut açıldı ve yavaş yavaş yere indi. Roket yere konduğu zaman, tayyareci için - den çıktı. Bu seyahat 10 dakika 26 saniye devam etmiş bulunuyor.

Tayyareci ihtisasatını şu şekilde anlatmıştır:

"Roket hareket ettikten sonra çıkardığı gürültü kulaklarımı sağırlaştıracak gibi idi. Roketin sürati yüzünden kendimi kaybetmiş gibi idim. Kendime geldiğim zaman 32.000 kadem yükselmiştim. Daha fazla gitmeğe lüzum yoktu.

İnmiye başladım ve indim. İhtiyaç hasıl olsaydı, paraşütten istifade edecektim. Fakat buna lüzum görmedim.,,

* * *

Bu tecrübe de Jul Vern'in ruyalarından birini tahakkuk ettirmiş bulunuyor.

Jul Vern, seksen yıl evvel, insan'arı Kamere götürmek için böyle bir roket tasavvur etmişti.

En çok kocalı kadın!

Paris — Dünyanın en çok evlenen, çok evlenmek vadisinde rekor kıran kadını da nihayet bulundu.

Bu kadın Pariste ikamet eden bir İngiliz kadınıdır.

Fransada merkezî evlenme dairesinin yaptığı tahkikat neticesinde bu keyfiyet anlaşılmış bulunuyor.

Bu kadın son günlerde yeni bir koca bulmuş ve evlenmek üzere evrakını takdim etmiştir.

Bu kadın şimdiye kadar tam 15 kere evlenmiş bulunuyor.

Fakat asıl tuhaf cihet, bu kadının evli olduğu halde kocalarını yenilemesidir.

Bunun için vardığı kocaları birer birer bırakarak bir şehirden bir şehire gitmekte ve orada yeniden evlenmektedir.

İsmi henüz ifşa olunmıyan bu kadın İngilterede 6 kere Avustralyada dokuz kere evlenmiştir.

Kocalarının hepsi hayattadır. Kendisi son defa evlenmek üzere iken müteaddit kocalı olmak töhmeti'e yakalanmış ve tevkif edilmiştir.

Yakında muhakeme edilecektir.

Bir sinemada başımdan geçenler

Müşkülât daha gişede başladı

Sordum:Sarhoş olan adam da sinemaya girebilir mi? Uslu otururs a evet dediler

Şimendifer fiatları Cümhuriyet bayramı şerefine indırıldığı için fırsattan istifade ederek İstanbula geldim. Dün akşam Beyoğ unda dolaşırken sinemalardan birisine girdim. Gayet meraklı bir film gösteriliyormuş; filmin ismi gali - ba "Madam Baronun nasırı,, idi.

Bir daha o sinemaya gidersem iki olsun. Sinemaya gideceğime elektrik şirketının direktörü gülünceye kadar elektırk direk'erinden birisini gıdıklarım daha iyi.

Müşkülât daha sinemaya girmeden gişede başladı. Çünkü biletçi kız kendisine numarası bırıbırıne uymıyan ikiye ayrılmış bir kâğıt lira verdım diye şikâyet ettı. Niha yet hanım kızla anlaşmıya muvaffak olduk ama aramızdaki sulh müzakeratı arkamda bekliyen beye çok uzun ge'dığı için bana fe - na halde küfretti. Her halde ar - kamda duran zat kafayı iyice tüsülemiş olacaktı. Çünkü nefesi o kadar keskin ispirto kokuyordu ki az kalsın burnum düşecekti.

İçeriye girerken kapıcıya sor - dum: "Efendi, sarhoş olan da sine maya girebılır mı?,,

Kapıcı cevap verdi: "Şayet uslu otururs anız sizin için bir istis - na yaparak sesımı çıkarmam.,,

Ben ona arkamdan gelen ada - mın sarhoş olduğunu anlatmak istedim, halbuki kapıcı beni sarhoş zannetti.

İçeri girdığım zaman fi'm başla mıştı. Etraf zifir gibi karanlıktı. Bırısı bana: "Dikkat ediniz, basamak var!,, dediği zaman ben o basamağı görmiyerek yere yuvarlanmıştım bile. Bunun üzerine acı yan yerimi kaşımak istedım, fa - kat yanlışlıkla yanımdaki hanımın bir tarafını kaşımışım.

Karanlıkta kendime yer arar - ken, bir adamın yemekte olduğu reçelli ekmeğını avuçlamışım. Herif bana küfrederken ben de par - maklarımı yalıyordum.

Nihayet iyi bir yer buldum zannettım. Meğerse şişman bir kadının kucağına oturmuşum. Kadın beni şiddetle sağ tarafa doğru itiverdi.

Sağ tarafa doğru itildiğim zaman bu sefer hakikaten boş bir koltuk buldum ve hemen oraya oturdum. Fakat o anda müthiş bir feryat ile yerimden fırladım. Çünkü yanımdaki kadın örgüsünü o koltuğun üzerine koymuş, ben o - turunca tığ iğnesi arkama sap - landı, kaldı.

Bunun üzerine hemen dışarıya fırladım. Kapıcı ile biletçi kız iğneyi bin müşkülâtla gırdığı yerden çıkardılar. Tığın kancası olduğu için onu çıkarmak pek zor oldu, epeyce canım yandı.

Bu sefer salona avdetimde artık iyice bir yer bulabildim. Fakat önümde oturan bir madam şapkasına yüksek bir kuş tüyü takmış - tı. Yanındaki erkek kendisini a - rada sırada öptükçe kadın başını geriye doğru attığından şapkasındaki kuş tüyü burnumu gıdıklı - yordu.

Beyaz perde üzerinde Madam baron bigünah olduğunu ağlıyarak kocasına anlatmıya ça'ıştığı esna - da beni bir aksırma tuttu. Birisi: "Mahsus aksırıyor!,, diye bağırdı, benimle beraber herkesin de keyfi kaçtı.

Arkamda oturan madam gali - ba pek rakik bir kalbe malik idi. Çünkü film gösterilirken mütemadiyen ağlıyordu. Ağlarken başını bana doğru iğdiğinden akan göz yaşlarından yakalığımın arka tarafı iyice yumuşamıştı.

Film ihtiyar bir baronun genç bir kadın'a evlenmesini gösteriyor du. Oturduğum sıradan bir ses işitildi. Bırısı: "Bu kadın kocasına sadık kalmıyacak!,, diyordu.

Esasen ben genç ve güzel or - man korucusunu gördüğüm za - man meseleyı tamamen çakmış - tım. Onun için filmin ortasına doğru geldığımiz zaman sonunun nasıl biteceğini yanımdaki'ere anlatmıya başlamıştım. Hakikaten de benim dediğim gibi çıktı. Bu es - nada arkamda oturan ince ruhlu kadın göz yaşları içinde boğu'an sedasıyle filmin bütün yazılarını yüksek sesle okuyordu.

Baron karısını koğmuştu. Ar - kamdaki kadın diyordu ki: "Za - vallı madam Baronun o kadar karnı aç ki diş ağrısından dolayı ge - ceyi nerede geçireceğini susamış olduğu için bir türlü tayın edemiyor!,,

Karın açlığı saridir derler. Açlık bahsi açılınca benim karnım da guruldamıya başladı. Sinema - ya girmeden evvel bir parça sucuk satın almıştım. Önümdeki sırada oturan bir Efendiden bir sigara mukabilinde bir parça da ekmek tedarik ederek sucuğumu rahat rahat yemek istedim.

Fakat bu anda Madam Baron beyaz perdede bitap bir halde yere yuvarlandı. Aynı zamanda ar - kamdaki kadın da kendinden geçti. Hınçkırarak arkama bir yumruk indirdi. Bu yumruğun tesirile e - limdeki sucuk yere düştü ve zemin meyilli olduğu için ön sıra'ara doğru yuvarlanmıya başladı.

Sucuğumu tekrar ele geçirince ye kadar üç koltuk sırasının altı - nı araştırmıya mecbur oldum. Tam sucuğu bulduğum anda sevincimden bir madamın baldırını sıkmışım. Ondan da az kalsın dayak yiyordum.

Ge'ip tam yerime oturduğum esnada etrafımdakiler: "Ayağın - dan potinlerını çıkardı!,, diye mırıldanmıya başladılar. Fakat ya - nımdaki şişman kadın beni müdafaa ederek dedi ki:

— "Hayır, o efendının kabahati yoktur. Kokan şey yanımdaki pakette bulunan peynirdir.,,

Bunu söyliyerek o madam peynir paketını alıp gitti. Onun yerine güzel, şık bir matmazel oturdu. Fakat yanındaki genç mektepli onunla kur yapmıya baş'adı.

Neme lâzım, ne yaparsa yap - sın, ben esasen sinemadan çıkmak üzereydim.

Dedikoducu

İktısat Haberleri

Kuş meselesi

Eskiden gönderirdik, şimdi alıyoruz

Evelce memleketimizin en mühim ihraç maddelerinden birisi de canlı kuş idi. Tutulan istatistiklere göre evelce muhtelif memleketlere yalnız İstanbu'dan birkaç yüz bin lira kıymetinde canlı kuş ihraç edilirdi.

Halbuki şimdi memleketimize mühim miktarda canlı kuş ithal edilmektedir. Maamafih bu husustaki rakamın yüksekliği hükûmetin de nazarı dikkatini celbettiği için can'ı kuş ithali kontenjan listesine konmuştur. Buna mukabil İhracat ise hiç yapılmamağa başlamıştır.

Bunun sebebi hakkında bu işle alâkadar eski kuşbazlardan konsolitçi Asaf Bey bir muharririmize şu malûmatı vermiştir:

— Evelce İstanbuldan Mısıra, ve diğer memleketlere yerli kanaryalarla yerli kuşlar ve bilhassa filorya ihraç edilirdi. Bu kuşlar bir zamanlar İstanbulda o kadar çok ve mühim idi ki, ıslah edilmiş cinsleri arasında 6—7 türlü, bülbül nağmeli kuşlar vardır.

Almanlar memleketimizden bir çok kuşları alarak Almanyaya götürdü'er. Orada çalgı ile daha iyi bir cins meydana çıkardılar. Bizim memlekette de eski damar kuş lar kalmadı.

Almanya da bizim ihraç ettiğimiz memleketlere kuş ihracına başladı. Hatta İstanbulda bile son günlerde Cermen kuşları en mühim dereceye geldi.

Memleketimizin iklimi kuş beslemeğe ve üretmeğe çok müsaittir. Bunu nazarı dikkate alarak canlı kuş ihracı için alâkadarların tedbir alması çok muvafıktır.

Esasen bu hususta hazırladığım bir raporu da ticaret odasına vereceğim.,,

Alâkadar tacirlerin konsolitçi Asaf Beyin fikrini çok muvafık bu'makta ve buna tamamen iştirak etmekte olduklarını bildirmektedirler.

Arpa ticareti niçin azalıyor?

Memleketimizin arpa ticareti son senelerde çok azalmıştır. Hububat ihracatı ile uğraşanlardan bir tacir bu hususta şu izahatı vermiştir:

— Evelce Türkiyenin arpa ihracatı mühim bir mevkide idi. Türk arpaları Belçika, Londra, Hamburg piyasa'arında daima birinci dereceyi kazanmıştı. Buna da sebep Türk arpalarının bira imalâtında çok işe yaraması idi.

Bilhassa Belçikanın, Londra - nın ve Münihin bira sanayiinde çok mühim rol oynardı.

Çünkü Türkiyeden arpa ihraç eden müesseseler harman mahallerinde arpaları temiz'iyerek satmakta ve istandardize etmekte idiler. Bundan sonra ihracat yapılınca malın kıymeti yükseliyordu.

Tabiî olarak dünya piyasasında mevcut Rumen, Rus ve Amerika arpaları Türk arpalarına rekabet edemiyordu. Son zamanlarda arpalar büyük merkezde toplanmağa baş'adı. Harmanlarda tasfiye mu amelesi yapılmadı. Eskişehir, Adana, Edirne, Trakya arpaları karıştırılarak mutavassıt bir cins meydana çıktı. Bilhassa bira imaline yaramıyan bu mahlût arpalarımızın kıymetini de düşürdü.

Emniyet işleri umum müdürlüğünden

1 — Zabıta memurlarının elbiseleri için lâzım olan 6730 metro kaputluk, 6650 metre ceketlik ve 4650 metre paltolonluk kumaşın imali kapalı zarf usulile ve 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — İhale 26 ikinci teşrin 933 pazar günü saat 15 de Emniyet işleri Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Taliplerin muayyen olan gün ve saatte teklifnameler ve teminat akçelerile birlikte müracaatları. (6070)

Ankara'nın en büyük
Kıtap, gazete ve
Kırtasiye mağazası
AKBA
Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon : 3377
Her lisanda gazete
mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası
ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf
levazımı - makineler
ve amatör işleri
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri

Mukaddema Galatada Mandıra sokağında 24 numaralı Fatma Hanımın pansiyonunda üçüncü katta mukim iken elyevm ikametgâhı meçhul bulunan Şerife Hadiye Hanıma.

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Ata B. in şahsınız aleyhine bilesale ve çocuklarınız Rahime, Fahamet, Semahat H. lar namına ise bilvelaye İstanbul mahkemeyi asliye ikinci hukuk dairesinden istihsal ve berayi infaz dairemize tevdi eylemiş olduğu 1/3/933 tarih ve 932 / 347 ve 933/135 numaralarına mukayyet ve kesbi katiyet etmiş olan bir kıta ilama müsteniden tahsili mahkumbih olan (on altı bin) liranın bermucibi hüküm 1/6/932 tarihinden itibaren % 5 faiz (yüz elli) lira ücreti vekâlet ve (yüz yetmiş yedi) lira (doksan yedi) kuruş (otuz) paranın maa masarifi icraiye haciz yolile teminî tahsili hususunda alacaklı mumaileyhimaya izafeten ve vekâleten dairemize müracaatta bulunan avukat Aziz B. tarafından bil vekâle taleb edilmiş ve bermucibi talep olbaptaki maddeyi kanuniyeye tevfikan tanzim ve berayi tebliğ mübaşirine tevdian tarafınıza gönderilen icra emri zahrına mübaşiri ve mahalle heyeti ihtiyariyesi tarafından verilen meşruhat ve bu hususta mahalli zabitası marifetile yapılan tahkikat ikametgâhı hazırınızın meçhuliyetini göstermiş olmasına mebni tebligatı muktaziyenin bir ay müddetle ve ilânen tebliği suretile icrası tekarrür etmiş olmakla tarihi ilândan itibaren müddeti mezkûre zarfında ve 933/4065 dosya numarasını müsteshiben mahkumbih borcu bilesale ve bilvelaye vermediğiniz veya bu müddet zarfında tetkik merciinden veyahut iadeyi mahkeme yolile ait olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirmediğ'niz ve yine icra iflas kanununun 74 üncü maddesi mucibince mal beyanında bulunmadığınız takdirde müddeti muayyeneyi mezkûrenin hitamını müteakip bermucibi taleb cebri icra suretile devamı muameleye iptidar kılınacağı malûmunuz bulunmak ve bu baptaki icra emrinin tarafınıza tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliği keyfiyet olunur.

Deniz Yolları İşletmesi
ACENTALARI:
Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 Sirkeci
Mühürdar zade hanı: Telefon 22740

Karadeniz Aralık Postası
Vatan vapuru ikinci teşrin cumartesi 18 de Galata rıhtımından kalkarak Inebolu, Sinop, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Sürmene, Pulatane, Fatsa, Ünye, Zonguldağa uğrayacak yalnız Ordu'ya uğramıyacaktır. (6146)

Ayvalık Sürat Postası
Mersin vapuru 12 ikinci teşrin pazar 17 de idare rıhtımından kalkarak gidiş ve dönüşte Çanakkale, Edremit, Ayvalık, Dıkili, Izmir'e uğrar. (6147)

Mersin Aralık Postası
Konya vapuru 12 ikinci teşrin pazar 10 da Sirkeci rıhtımından kalkar. Mersine kadar gider. Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya yalnız dönüşte uğrar. 6148)

Karadeniz Aralık Postası
Erzurum vapuru 12 ikinci teşrin pazar 18 de Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten Of, Ordu'ya uğrayacak yalnız Zonguldağa uğramıyacaktır. (6149)

Kiralık
ODALAR
Ankara caddesinde
matbaamız ittisalinde
Orhan Beyhanında
kiralık odalar
vardır. Talip
olanlar VAKIT
idaresine müra-
caat edebilirler.

Doktor - Operatör
Ahmet Asım
Doğum ve kadın hastalıkları
mütehassısı

Doktor - Operatör
Iffet Naim H.
Cerrahi hastalıkları mütehassısı
Muayene saatları 10 12 Ortaköy Şifa
Yurdu 15-18 Beyoğlu İstiklâl cad. 193
Telefon : 42221 ve 41960

Sovyet Misafirlerimiz dün gece memleketlerine gittiler

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

kademisi, akademinin deniz ve kara şubeleri, yüksek levazım mektebi, yüksek kumanda kursu gezilmiştir. Heyet azası akademide dershanelere girerek derslerde bulunmuşlar, akademide iki saat kadar kalmışlardır.

Misafirler askerî mekteplerimizde gördükleri intizam ve mükemmeliyetten pek memnun kalmışlardır.

Heyet azası bu ziyaretten sonra Perapalasa dönmüş, geç vakte kadar otelde kalarak istirahat etmişlerdir.

Heyet azasının refikaları hanımlar da Sovyet büyük elçisi M. Suriçin zevcesi ve misafirlerin mihmandarları olan hariciye memurlarımızın zevcelerile birlikte şehirde bazı mübayaatta bulunmuşlardır.

Vali ve belediye reisi Muhittin Bey dün akşam saat yirmide vilâyet konağında misafirler şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Sovyet heyeti azasından başka hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, ordu müfettişi İzzettin Paşa, Muzaffer ve Şükrü Naili Paşalar, Moskova büyük elçimiz Hüseyin Ragıp, Cevdet Kerim Beyler, kolordu erkânı harbiye reisi, Sovyet elçisi Suriç yoldaş ve Sovyet sefareti erkânı bulunmuşlardır.

Şehir tiyatrosunda

Voroşilof yoldaş ve Sovyet heyeti ziyafetten sonra şehir tiyatrosuna gitmişlerdir. Şehir tiyatrosu Türk — Sovyet bayraklariyle donatılmış ve kapının üzerine Rusça (Hoş geldiniz) yazılmıştı.

Tiyatronun alt ve üst locaları misafirlere tahsis edilmiş, diğer yerler de halk tarafından işgal edilmişti.

Saat 10,45 te Voroşilof yoldaş ve Sovyet heyeti, hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, Moskova elçimiz Hüseyin Ragıp Bey, Sovyet Rusyanın Ankara büyük elçisi Suriç yoldaş, vali Muhittin Bey ve vali muavini Ali Rıza Bey ve diğer zevat ile birlikte gelmiş ve şiddetle alkışlanmıştır. Kapıdan girerken enternasyonal ve istiklâl marşları çalınmıştır. Şehir tiyatrosu rejisörü Ertuğrul Muhsin Bey sahneye çıkmış ve Rusça olarak:

— Rusyada çalışmış bir rejisör sıfatiyle ve Türk rejisörleri aktörleri namına misafirlerimizi selâmlarım. Yaşasın Mustafa Kemal, Yaşasın Stalin, yaşasın Türk — Sovyet dostluğu.

Diyerek perdeyi açmış, perdenin arkasında üzerinde Rusça: "Yaşasın Türk — Sovyet dostluğu,, yazılı büyük bir levha çıkmıştır. Rejisör ve sözleri şiddetle alkışlanmıştır.

(Bir kavuk devrildi) piyesinden bir, (Pergünt) ten bir ve (Üç saat) operetinden bir sahne oynanmıştır. Üç saatten evel bir de zeybek tansı yapılmıştır.

Misafirler saat yirmi dörtte tiyatrodan çıkarak doğruca İzmir vapuruna gitmişler, vapur bir iki saat sonra Odesaya hareket etmiştir. Heyet vapurda hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyle vilâyet ve Sovyet sefareti erkânı tarafından samimî bir şekilde uğurlanmıştır. Sovyet heyetiyle birlikte, kendilerinin mihmandarlığını yapan Muzaffer Paşa riyasetindeki askerî heyet, C. H. Fırkası İstanbul idare heyeti reisi Cevdet Kerim ve hariciye vekâleti hususî kalem müdürü Refik Amir Beyler de Odesaya hareket etmişlerdir. İzmir vapurunu Yavuz zırhlımızla bir torpido filomuz Karadeniz boğazı haricinekadar teşyi etmişlerdir.

Ceneral Voroşilof'un beyanatı

Ceneral Voroşilof dün saat on sekizde matbuat mümessillerini Perapalas otelinde kabul etmiştir. Sovyetlerin Ankara büyük elçisi gazetecileri Ceneral Voroşilofa ve hariciye komiser muavini Mösyö Karahana takdim etmiş, mülâkat esnasında Soyvet meslekdaşları - mız ve Soyyet matbuat müdürü hazır bulunmuşlardır.

Ceneral Voroşilofun gazetecilere beyanatı şudur:

"— Türkiyeye yaptığım seyahat memleketiniz, milletiniz ve onların daha iyi bir istikbale kavuşmak çin giriştikleri mücadeleyi — başta Gazi Hazretleri olduğu halde — idare eden yüksek şahsiyetler hakında açık, canlı ve sürekli bir fikir edinmek imkânını bana verdi.

"Hars ve iktısat sahalarında elde ettiğiniz muvaffakiyetleri büyük bir alâka ile takip ve hayran hayran takdir ettik. Memleketini zin hars zemininde inkişafı ve kadınlarınızın esaretten kurtularak medenî haklarını kazanmaları sahasında başardığınız işler, salta - nat idaresinin gerek hars ve gerek iktısat bakımından geri bıraktığı memleketinizde bir sanat hayatı vücude getirmek için sarfetmekte olduğunuz gayretler ve tahakkuk ettirdiğiniz eserler çok yakından görüldüğü, memleketinize ilişiği olan meselelerle onları bağladığınız hal suretleri tanındığı vakittir ki büsbütün vuzuh ve parlaklık kesbetmektedir.

"Ankarada bulunduğumuz vakit bir çok müesseseleri, mektepleri ve sergileri gezip görmeğe imkân bulduk. Bunlar sanayi, ziraat, hars sahalarında temin ettiğiniz muvaffakiyetler hakkında insana çok bariz ve çok zengin bilgiler, deliller öğretmektedir. Aynı zamanda bazı sergilerde vücude getirilen hususî pavyonlarda eski yaşayış tarzına, eski âdet ve teamüllere, eski ahlâka ait olarak teşhir edilen örnekler de dikkatimizi çok celp etmiştir.

"Elde ettiğiniz muvaffakiyetler bu mazinin zemini üzerinde fevkalâde parlak bir surette göze çarpmaktadır. Gençliğe ve çocuklara bakıldığı vakit bu muvaffakiyetler daha büyük bir kolaylıkla tanınıp takdir edilmektedir.

Mekteplerde, sokaklarda, Cümhuriyet bayramında Ankarada yapılan geçiş resminde düzgün bir surette hareket ettiğini gördüğümüz gençleriniz bizde unutulmaz bir teşkilât, intizam ve kuvvet hatırası bırakmıştır.

Mekteplerimiz ve okutma usullerimiz

Faydalı ve alâka uyandırıcı bu seyahatimiz esnasında gördüğümüz şeyler arasında bilhassa hükûmet merkezinde ve diğer şehirlerde gözümüze çarpan yeni mekteplerinizi ehemiyetle kaydetmekten bir zevk duyuyorum. Sadece mektepleriniz için yaptığınız büyük ve güzel binalardan bahsetmiyorum, mektepleri ziyaretim esnasında okutma usullerini ve talebenin çalışmalarını vaktimin müsaade ettiği derecede anlamağa çalıştım. Bu tetkiklerim sizin milî talim ve terbiye işini yalnız kuvvetli temeller üzerine kurduğunuzu göstermekle kalmayıp daha şimdiden dikkate değer neticeler elde ettiğinizi de meydana çıkarmıştır.

"Seyahatimiz esnasında gezip gördüğümüz Ankara ticaret mektebi ile İzmir ve Bursadaki ziraat mektepleri bizde çok güzel bir tesir bırakmışıtr.

"Murahhas heyetimiz Ankara sergisinde tertip edilen millet mektepleri kısmını da görmüş, daha sonra İzmir civarında bir köy mektebini gezmiştir. Bu müşahede ve ziyaretlerin üzerimizde bıraktığı intiba şu merkezdedir ki sizin için en güç bir iş mahiyetinde olan ilk tahsil sahasında da şimdiye kakar çok dikkate değer muvaffakiyetler kaydetmiş bulunuyorsunuz.

"Ankarada bulunduğumuz sırada İsmet Paşa tarafından açılış resimleri yapılan tıp enstitüsü ile ziraat akademisi temin ettiğiniz terakkilere parlak bir misal teşkil etmektedir.

"Türk kadınının esaretten kurtulup medenî haklarına kavuşması, yeni gençliğe verilen terbiye ve tahsil, her türlü cehaletin tasfiyesine yol açan yeni harflerin kabulü büyük inkılâbınızın bariz verimleridir. Bu inkılâpların hatırlanıp kutlulanması, cümhuriyetinin on yıllık plânçosunu çizdiği, istiklâli uğrunda giriştiği mücadelenin kahramanlıklarla dolu sahife ve safhalarını hatırasında canlandırdığı bir sırada Türk milleti arasında geçirdiğimiz günler zarfında fevkalâde canlı bir manzara arz etmiştir.

"Bu hatıralar, inkılâbın yarattığı yeni Ankara ile uğradığı tecavüzün yara ve izlerini hâlâ taşıyan ve müdahalecilere karşı muzafferane yürüyüş hareketinin hatırasını el'an çok canlı bir surette muhafaza eden İzmire kadar attığımız her adım başında bizimle beraber bulunmuştur.

iktısadî işlerimiz

"Memleketinizi ziyaretim yeni Türkiyenin iktısadî istiklâlini sağlamlaştırmak için sarfettiği çok değerli gayretleri görüp öğrenmeme imkân vermiştir. Bu yakınlar da kurulmuş bir çok mühim müesseseleri gezip gördük. Bunları kendi sanayiinizi bilhassa devlet sanayiini kendi kendinize yaratmak ve kurmak sahasında daha şimdiden ehemmiyetli terakkiler kazandığınızı göstermektedir.

"Demiryollarınızın yapılmasını en büyük muvaffakiyetlerinizden biri saymaktayım. Yeni inşa edilen Kütahya — Balıkesir hattından geçerken yalnız memleketinize lâzım olan demiryollarını yaptığınıza değil, aynı zamanda bunları kusursuz bir surette inşa ettiğinize de inan getirmeğe imkân bulduk.

"İzmir, Çanakkale, Bursa ve diğer vilâyetleri gezip dolaştığımız sırada bir çok yerlerde geçtiğimiz iyi ve sağlam yolları da kaydetmek icabeder.

"Bütün bu muvaffakiyetler bize sevinç ve ferah vermektedir.. Bunun her şeyden evvel ilk sebebi bu muvaffakiyetlerin dost bir millet tarafından elde edilmiş eserler olmasıdır. Sevincimizin ikinci bir sebebi de iktısadî inkişafınızın, bilhassa memleketin sanayileştirilmesi için aldığınız tedbirlerin yeni Türkiyenin iktısat bakımından da müstakil bir hale geldiği manasına delâlet etmesidir. Bu vakıa tarih müvazenesinde sulhu teyit eden en kuvvetli bir yeni âmil yaratmıştır. t

Türk ordusu

"Türk ordusundan daha evvelce, Cümhuriyetin onuncu yıldönümünün kutlulandığı gün yapılan geçit remsi hakkındaki intibalarımı bildirdiğim vakit bahsetmiştim. Bugün de bu ordunun çok iyi ve mükemmel bir zihniyete sahip olduğunu, Türk milletinin ordusu ile iftihar edebileceğini bir defa daha tekrar ediyorum. Bu sözlerime şimdi şunları da ilâve edebilirim: Türk donanmasının ve Türk tayyarelerinin bir kısmını, İstanbuldaki harbiye mektebini ve askerî akademiyi görmek bana nasip olduğu dakikadan sonra intibalarım daha ziyade kuvvet bulmuştur.

"Gerek Ankara ve İstanbul ahalisinin ve gerek geçip gezdiğimiz en uzak bir köy halkının, yaşını başını almış kimselerin, gençlerin gösterdikleri kabul tarzı ve çocukların ihtizazlı sesleri bizi çok derin surette mütehassis etmiş, heye canlandırmıştır. Dostluğumuzun alelâde dostluktan ve mesai iştirakimizin her hanki iki hükûmet arasındaki çalışma birliğinden çok bulunduğunun bu seyahatten sonra her hangi bir kimse için anlaşılmıyacak bir yeri kalmamıştır.

"Şehirler ve köyler halkının bizi karşılarken gösterdikleri muhabbet ve samimiyet, etrafımızı fasılasız surette saran candan dostluk havası bu hale her adımda bir delil teşkil etmekte idi.

"Murahhas heyetimiz Türk milletinin Sovyetler birliği hakkında gösterdiği bu samimî dostluk tezahürlerini Sovyetler birliği işçilerine bildirmeği vazife sayar.

"Hakkımızda gösterilen kabul tarzının güzel tesiri altında yurdumuza dönerken memleketinizi ziyaretimizin ve Başvekil İsmet Paşa ile hariciye vekili Tevfik Rüştü Bf. nin geçen sene Sovyetler birliği hükûmetine yaptıkları seyahatin milletlerimizin birbirine daha ziyade yaklaştırdığı, milletlerimiz arasındaki harsî ve iktısadî bağlılığı kuvvetlendirdiği, uğrundaki mücadelemizde mesai iştirakimizi daha kuvvetli bir hale getirdiği hususunda derin bir kanaat edinmiş bulunuyoruz.

Sulh uğrunda müştereken mücadele ..

"Sulh uğrunda mücadele memleketlerimizin siyasetinde birinci mertebeye çıkarılmıştır. İşte bunun içindir ki memleketlerimizin bu sahadaki mesai iştırakı bu kadar çok verimli olabilmiştir. Ben o kanaatteyim ki, yaptığımız bu seyahatin bu derecede kuvvetlendirdiği dostça ve samimî temas, sulh uğrunda giriştiğimiz, insanlık âlemini her türlü elemleri, ıstırapları, tahrip ve imhalariyle tehdit eden harbin önüne geçmek için yaptığımız müşterek mücadeleyi bundan sonra daha büyük bir azim ve kuvvetle yürütüp ilerletmemizi mümkün kılacaktır.

"Şimdiki halde ve gittikçe artan tehlikelerin sulhu tehdit ettiği şu sırada Türkiye ile Sovyetler birliği arasındaki mesai iştiraki yalnız milletler için değil, sulhu seven herkes için fevkalâde bir kıymet ve ehemmiyet kazanmaktadır.

"Misafir perver memleketinizden bugün ayrılırken bize karşı gösterdikleri kabul tarzından dolayı Türk milletine ve Türkiye cümhuriyeti hükûmetine teşekkürlerimizi, saadet ve refah dilekleri mizi bir defa daha, matbuat vasıtasiyle iblâğ fırsatından istifade ediyorum.,,

Ceneral Voroşilof fahrî İzmir hemşehrisi ..

İstanbul, 9 (A.A.) — Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi İzmir belediye reisi doktor Behçet Salih Beyden İzmirlilerin Sovyet Harbiye ve Bahriye komiseri Voroşilof yoldaşa İzmirin fahrî hemşehrisi unvanını verdiklerini bildiren şu telgrafı almıştır:

"Bugün toplanan şehir meclisi, İzmirde kıymetli ve tatlı hatıralar bırakan aziz Sovyet dostlarımızın muhterem şefi Harbiye ve Bahriye komiseri Ceneral Voroşilof'a İzmirin fahrî hemşehrisi ünvanını verdiklerini ve mazbatanın derdesti takdim olduğunu ve bu münasebetle muhterem hemşehrimize İzmirin derin saygı ve sevgilerini sunduğumuzun bildirilmesine delâlet buyrulmasını yalvarırım edendim.,,

Belediye reisi doktor
Behçet Salih

Sovyet tayyarecileri

Ordumuza hediye edilen tayyareleri teslime memur Sovyet tayyarecileri şerefine dün akşam tayyare cemiyeti İstanbul şubesi müdürü Hasan Fehmi Bey tarafından Pera palas otelinde bir veda ziyafeti verilmiştir. Tayyareciler ziyafetten sonra şehir tiyatrosu temsilinde bulunmuşlar ve heyetle beraber İzmir vapuru ile memleketlerine hareket etmişlerdir.

Litvanyanın Ankara sefiri M. Baltruçaitis de İzmir vapuriyle Odesaya gitmiştir.

Sovyet meslektaşlarımıza hediye

Heyetle birlikte gelen üç Sovyet gazetecisine, İstanbul matbuat cemiyeti tarafından, cemiyetin birer rozetiyle "Matbuat almanağı,, ve "Türk gazeteciliği,, adlı eser hediye edilmiştir.

Hâriciye Vekili bugün Ankaraya gidiyor

Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey bu akşamki trenle Ankaraya dönecektir.

Sovyet Rusyanın yıl dönümü

Moskova, 9 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Sovyet Rusyanın her tarafından gelmekte olan haberlere göre teşrinievel ihtilâlinin yıl dönümü Sovyet Rusyanın milyonlarca amelesi tarafından tesit edilmiştir. Leningrad, Harkof, Fiflis, İrkotsk, Novsibirsk gibi büyük şehirlerle diğer şehirlerde kızıl ordunun yapmış olduğu geçit resimleriyle milyonlarca amele tarafından yapılan muazzam tezahürler kolkhozların fabrika ve imalâthanelerinin muvaffakıyetlerini göstermektedir.

Başvekilimizin tebrikleri

Ankara, 10 (Hususî) — Birinci teşrin ihtilâlinin 16 ıncı yıldönümü münasebetiyle İstanbulda M. Voroşilofa İsmet Paşa Hazretleri tarafından samimî bir tebrik telgrafı gönderilmiş, M. Voroşilof ta telgrafla teşekkür etmiştir.

Zafiyeti umumiye, iştahsızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczanede satılır. 9401

(9251)

Marmara üssubahrî ve müstahkem mevki kumandanlığı satınalma komisyonu reisliğinden:

1 — Kumandanlıkça yapılacak su tesisatı için tefrişat işini usta ve mühendislari marifetile nezaret ve kontrol ettirmek şartile "74,, kalem pik boru ve teferruatı alenî münakasa usulile satın alınacaktır.

2 — Münakasa Izmit Ussübahrî Mst. Mv. kumandanlığı satınalma komisyonunda icra edilecektir.

3 — Münakasa 15-2-Teşrin-933 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 tedir.

4 — Istekliler yevmi mezkûrda biçilen bedelin yüzde 7,5 iğreti güvenmelerile komisyona gelmeleri.

5 — Tastikli münakasa şartları kâğıdı ve merbutu listeler komisyonundadır ayni zamanda Istanbul deniz levazım satınalma komisyonunda her gün görülüp alınabilir. "5876,,

Inhisarlar Istanbul baş müdürlüğünden:

Ikinci taksitleri alınarak müskirat bey'iye ruhsatiyelerinin birinci kânun iptidasında değiştirilmesi kanun iktizasındandır. Kolaylık olmak üzere bu muameleye 15 Teşrinisani 933 tarihinden itibaren başlanacaktır. Eski teskerelerin nufus ve esnaf cüzdanlarının ve birer adet fotografın beraber getirilmesi icabeder. Dar vakta tesadüf ederek kimsenin zarar görmemesi için bu muamele birinci kânun 5 inci gününe kadar devam ettirilecektir. işbu günün saat 24 dünden sonra yapılacak yoklamada teskeresiz içki sattığı görülenler hakkında kanunî muamele yapılacaktır. (6106)

Asarıatîka müzeleri umum müdürlüğünden:

Kasket	Elbise	Palto
Adet	Takım	Adet
79	92	55

Asarıatika müzelerile, Türk ve Islâm eserleri ve Topkapu sarayı müzeleri hademesi için imal ettirilecek balâda muharrer elbise, palto ve kasket açık münaksa ile teşrinisaninin 16 ıncı perşembe günü saat 14 te talibine ihale edileceğinden arzu edenlerin numuneleri ve şartnameyi görmek üzere salı ve cumadan maada hergün asarıatika müzeleri dahiliye müdürlüğüne müracaat ve münakasaya girmek istiyenlerin muvakkat teminat akçesinin Istanbul vilâyeti muhasebeciliği veznemesine tediye etmeleri lâzımdır. "5883,,

Istanbul millî emlâk müdürlüğünden;

Fatihte eski haraççı Muhiddin yeni Sinan ağa mahallesinin eski Çırçır yeni Güllü sokağında eski 26 yeni 18 No. lu Ev, parası def'aten verilmek şartiyle ve açık arttırma usulile 1600 lira muhammen kıymet üzerinden satılacaktır. isteklilerin 30/11/933 perşenbe günü saat 14 de müracaatları. (6153)

Istanbul üniversitesi eminliğinden:

1 — Üniversitede talebenin lisan seviyesini kuvvetlendirmek maksadile bir dil mektebi açılmıştır.

2 — Bu mektebe lisan imtihanlarını kazanmıyan bütün talebenin devam etmeleri mecburîdir.

3 — Bütün Üniversite talebesinin 15 Teşrinisaniye kadar mensup oldukları Fakülte veya mektep kalemlerine müracaat ederek fişleri doldurmaları lüzumu tebliğ olunur. (6111)

Dr. Ihsan Sami

öksürük şurubu

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. (9329)

Askerî Fabrikalar ilânları

1868 Ton Lave Marin gömürü

Yukarıdaki malzeme kapalı zarf suretiyle 29/11/933 tarihinde saat 14 te ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şartname için her gün öğleden sonra münakasaya girmek için de o gün teminat "ve teklifat,, ile müracaatları. (6092)

Emniyet Sandığı müdürlüğünden: Bayazıt Vezneciler caddesi 51 Hadiye Halki Hanım 28 teşrini evel 931 tarihinde sandığımıza bıraktığı para için verilen 25287 numaralı bonoyu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eksinin hükmü olmıyacağı ilân olunur. (9177)

Sahibi: MEHMET ASIM
Neşriyat Müdürü: Refik Ahmet
VAKIT Matbaası — İstanbul

Istanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlu Temizlik işlerine ait 3 beyğir 15/11/933 çarşanba günü saat 10 da Fatih at pazarında müzayede ile satılacaktır. Almak isteyenler o gün orada bulunacak memura müracaatları. (6174)

Beyoğlu Belediye Şubesinden: Bir dişi keçi bulunmuştur. Sekiz gün içinde müracaat edilmezse satılacaktır. (6168)

Beyoğlu Belediye Şubesinden: Bir beyğir bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır. (6169)

Devlet Demir yolları ilânları

idaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan klapeli aptesane hunisi, Alafranga aptesane su hazinesi tam, mastik manganez, mahrutî çadır, civata, rondela, Türkçe çinko kalıp alfabe, kıtık, alâ cins karton bitüme, filit tulumbası, bel küreği, temizleme tabancası, cam Marsilya kiremidi, çinko levha, banyo termosifonu, el hizmet feneri, soba küreği, demir levha, dosya dolabı, bakır izole tel, kuru pil, galvanize su kovası, gemici feneri, iki taraflı cebire ve travers, soba anahtarı, bel, örülmemiş kordamyant, ampul, yumuşak zift, Gres yağı, mikadan ressam ve yazı şablonu, servis vagonları için küçük tuvalet sabunu ve saire gibi 70 kalem muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 15/XI/33 tarihine müsadif Çarşamba günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup numune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü numunelerinin beraber getirilmesi numunesiz tekliflerin kabul edilmiyeceği ilân olunur. (6152)